

ประวัติการควบคุมและแก้ไขการค้าประเวณี มูลเหตุของปัญหา และกระบวนการนำ
เด็กหญิงมาเพื่อการค้าประเวณี

2.1 ประวัติการควบคุมและแก้ไขการค้าประเวณี

ตามประวัติศาสตร์โสเภณีมีมาตั้งแต่โบราณกาลแล้ว โดยโสเภณีในยุโรปมีกำเนิดมาจากพิธีกรรมทาง ๆ ทางศาสนา ซึ่งอาจกล่าวโดยสรุปได้คือ¹ ในสมัยนั้นถือว่าการอุทิศตนให้ชายทำการประเวณีได้นั้นเป็นการบูชาพระเจ้าวิธหนึ่ง ซึ่งมีเกียรติและได้รับการยกย่องและถือว่าเป็นพิธีกรรมที่ใหญ่ พิธีกรรมเหล่านี้มีอยู่ตามแถบฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียนในศตวรรษที่ 5 ก่อนคริสต์ศักราช หญิงสาวชาวบาบิโลเนียน (Babylonian) ไม่ว่าไพร่หรือผู้ที่จะครองบ้านพิธีบูชาเจ้าแม่มิลิต้า (Mylitta) ที่โบสถ์อย่างน้อยครั้งหนึ่งในชีวิตของตน การเข้าพิธีต้องมานั่งที่โบสถ์เพื่อรอให้ชายแปลกหน้าเลือก ถ้าชายพึงพอใจหญิงใดก็โยนเหรียญเงินมาที่ตัก หญิงที่รับเหรียญจะปฏิเสธไม่ได้ จะต้องลุกตามชายนั้นไป และสัพพรมจารีบให้แก่เขา เพื่อบูชาเจ้าแม่มิลิต้า เงินที่ชายโยนให้หญิงจะยอมให้เป็นเงินบำรุงการกุศลทางศาสนาไป ส่วนหญิงที่ยังไม่มีชายโคโยนเหรียญเงินให้ก็นั่งคอยต่อไปอีก พิธีกรรมทำนองนี้จะพบในแถบอื่น ๆ ของโลกด้วย เช่น แถบแอฟริกาเหนือ เอเชียตะวันตก และหมู่เกาะตะวันออกของเมดิเตอร์เรเนียน เป็นต้น

ในสมัยกรีกและโรมันโบราณ มีหญิงทำพิธีกรรมทางศาสนาโดยการรับสมรสกับชายไม่เลือกหน้า ทั้งกระทำกันในโบสถ์วิหาร เพราะถือว่าเป็นบุญ และหญิงนั้นได้รับการยกย่องสรรเสริญยิ่งกว่าหญิงที่อยู่อย่างธรรมดาสามัญเสียอีก แต่ในการนี้หญิงต้องไม่รับสินจ้างรางวัลเป็นส่วนตัว หากชายผู้สมรสจะยอมให้โดยเสนหาหญิงก็ยอมมอบทรัพย์สินที่ได้รับนั้นแก่การศาสนา การบริจาคเพื่อการกุศลนั่นเองที่เป็นลักษณะแตกต่างกับระหว่างโสเภณีในทางศาสนากับโสเภณีอาชีพในปัจจุบัน ครั้นต่อมาเมื่อศาสนาคริสต์เถยงเกิดขึ้น การบูชาพระเจ้าด้วยพิธีกรรมแบบนี้ได้

¹ Henriques, Fernando, Strews and Strumpets : A Survey of Prostitution, (London: MacGibbon & Kee, 1961), pp. 21-30.

ถูกต่อต้านอย่างรุนแรง และโคถูกเลิกสมไป การร่วมประเวณีสำส่อนซึ่งเคยถือว่าเป็นบุญมีเกียรติ ก็กลายเป็นสิ่งไรศานาวิงเวียน ทอซซอนเรนกระทำกันแบบการค้าหรือห้วงค้าแลกเปลี่ยนทอสม แทน ¹

ส่วนทางตะวันออก ในประเทศอินเดียก็ปรากฏว่าโส เณก็มีกำเนิดมาจากพิธีกรรมใน ทางศาสนาเช่นเดียวกัน ในอินเดียโบราณตามโบสถ์ที่ศักดิ์สิทธิ์จะทอสมีสตรีซึ่งเป็นภรรยาประจำอยู่ทุกสำนัก สตรีเหล่านี้มีหน้าที่ในการขบร้องและร่ายรำยั่วชวนเทพเจ้าซึ่งสิ่งสถิตย์อยู่ในโบสถ์ ขณะเดียวกันก็เป็นนางบำเรอกามารวมของพวกนักบวชประจำโบสถ์ไปในตัวด้วย นางบำเรอที่ย่างเข้าวัยชราาก็กลายเป็นครูสอนการขบร้องและร่ายรำแบบยั่วกามารวมแก่สาว ๆ ทอไป ถือกันว่าผู้ที่ได้รับการไปรคปรานจากองค์วิระมากที่สุด คือหญิงที่อุทิศพรหมจารีให้แก่ เทพเจ้า คือองค์วิระนั่นเอง ดังมีหญิงสาว ๆ จึงขอมาที่พรหมจารีแก่เทพเจ้าโดยการ ประกอบพิธีกรรมวัตถุชนิดหนึ่งทำด้วยเหล็ก ซึ่งสมมติว่าเป็นอวัยวะเพศขององค์วิระหรือที่เรียกกันว่า "ศิวลึงค์" วัตถุนี้เก็บไว้ในที่ศักดิ์สิทธิ์ภายในโบสถ์ ในทางภาคใต้ของอินเดียก็ปรากฏว่า มีโส เณมีสำหรับศาสนาอยู่เช่นกัน หญิงเหล่านี้มีหน้าที่เต้นรำ ทำพิธีบูชากมทอหน้าแท่นบูชา เป็นการสมมติวิว่าคนใดเข้าพิธีสมรส เป็นเมียเทพเจ้าแล้ว หน้าท้อกอย่างหนึ่งของพวกหญิงเหล่านี้ก็คือ การเต้นรำยั่วชวนและบำเรอพวกที่เดินขุดงคมาสักการะเทพเจ้าในสำนักของตนด้วย ²

โส เณมีในอินเดียได้วิวัฒนาการมาจนถึงสมัยพระพุทธรูป ปรากฏว่าโส เณมีในสมัยนั้น ได้รับการยอมรับอยู่ในวงสังคมชั้นสูง สังคมในสมัยนั้นได้ให้การรับรองว่า การค้าประเวณีเป็น อาริष्टจริตถึงกับภคิวิบางพระองค์ได้เสด็จไปคบหาสมาคมด้วยอย่างออกนอกอกตา แมแต่ ชักกกุมารหรือโคมารภัทรแห่งปัจจุพระองค์ของพระพุทธรูปเจ้าก็ยอมรับโส เณมี หญิงโส เณมี ในสมัยพระพุทธรูปเจ้าได้มีการแบ่งออกเป็น 3 วรณะด้วยกัน คือ ³

¹ "Prostitution," Encyclopaedia Britannica, Vo. 18, (London: Encyclopaedia Britannica Ltd., 1963), pp. 596-601.

² "Prostitution," Encyclopaedia of Social Science, Vo. 11, (New York: Macmillan Company, 1959), pp. 553-559.

³ กรมมหาดไทย, "โส เณมีไทย," เทศนา, ปีที่ 6, เล่มที่ 11 (พระนคร: โรงพิมพ์มหาดไทย, พ.ศ. 2499), หน้า 48.

- (1) นางอัมพปาลี หรือจะเรียกหญิงประเภทนี้อีกอย่างหนึ่งว่า นางคณิกา รับแขก
โค้เฉพาะชายชั้นสามัญธรรมดาทั่วไป
- (2) นางสาวกิติ พวกที่ต้อนรับแขกเฉพาะพวกเศรษฐีและเจ้านิกิริยทางนคร
- (3) นางสิริมา เป็นโสเภณีชั้นสูงสุด ซึ่งมีไว้ต้อนรับพวกมหาเศรษฐีและราชา
ผู้ครองแคว้น

หญิงโสเภณีทุกชั้นที่กล่าวมานี้ ต้อนรับแขกหลิมนอนอยู่ด้วยกันตลอดคืนได้เพียงชายหนึ่ง
คนเท่านั้น วันรุ่งขึ้นก็เปลี่ยนชายหน้าใหม่ต่อไป สำหรับค่าตัวก็แพงตามลำดับชั้น จึงเห็นได้ว่า
หญิงโสเภณีนั้นเริ่มด้วยความรุ่งเรืองในเมืองตน แล้วฉิบเจาในบัดปลายน

สำนักโสเภณีแห่งแรกปรากฏตามประวัติศาสตร์ที่เชื่อถือได้ว่า โค้ตั้งขึ้นเมื่อ 2,600
กว่านั้นมาแล้ว โดยโซลอนซึ่งเป็นนักกฎหมายและนักปฏิรูปทางการปกครองที่มีชื่อเสียงของกรีก
โค้จัดตั้งขึ้นที่กรุงเอเธนส์ ประเทศกรีก ความประสงค์ของโซลอนในการจัดตั้งสำนักโสเภณีขึ้น
ก็เพื่อจะลดจำนวนการประเวณีชนิดลักลอบและการมีขู้สาวไหลกันยอลง ตัวโซลอนเองทั้งตนเป็น
เจ้าสำนักควบคุมค่าเนื้องาน โห้บรรดาหญิงโสเภณีหากินอย่างมีระเบียบไม่จุ่นจ้านและเพื่อป้องกัน
กันชายแมงคาค้ออีกด้วย ส่วนกำไรที่ได้จากกิจการของโสเภณีโซลอนไ้มอบให้บำรุงการศาสนา
ทั้งหมด¹

ในสมัยที่การค้าประเวณีกระทำกันอย่างเปิดเผยออกหน้าออกตาในประเทศกรีก มี
คนต่างก้าวจากเอเชียไมเนอร์เข้าไปสมสู่กับชาวพื้นเมืองโค้อย่างเสรี รัฐบาลกรีกเห็นความ
เลื้อมิไทรม จึงทำการปราบปรามแต่ไม่สำเร็จ เลยเปลี่ยนวิธีการ เป็นออกใบอนุญาตแทน โดย
กำหนดให้หญิงที่จะเป็นโสเภณีต้องเสียภาษีให้รัฐในอัตราสูงโดยมุ่งหวังว่าโสเภณีจะโค้เล็กร
ไป แต่ปรากฏว่าไม่สำเร็จอีก ในสมัยโรมันรัฐบาลพยายามกำจัดโค้โดยระบู้ชื่อหญิงเป็นการ
ประจานและเก็บภาษีจากโสเภณีและเจ้าของสำนักในอัตราสูง ซึ่งปรากฏว่าภาษีประเภทนี้ทำ

¹ บัญญา ฤกษ์อุไร, "การสงเคราะห์หญิงบางจำพวกในประเทศไทย," เอกสาร
ทางวิชาการการสงเคราะห์บุคคลบางจำพวก, (พระนคร: โรงเรีเยนประชาสงเคราะห์,
2502), หน้า 134.

รายได้ให้รัฐมาก แต่ก็ไม่สามารถจะทำให้โสภณหมดไปได้ และภายหลังต้องเลิกภาษีนี้ไปในสมัยพระเจ้าอนาชาธิราชที่ 1 ประเทศไทยก็ปรากฏว่าเคยเก็บภาษีจากโสภณและสำนักมา แล้วที่เรียกว่า "ภาษีบำรุงถนน" แต่ได้ถูกยกเลิกไปในรัชกาลที่ 5 เมื่อพระองค์ได้ทรงตราพระราชบัญญัติป้องกันสัญจรโรค ร.ศ. 127 ขึ้น และได้เปลี่ยนเป็นเก็บเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตแทน¹

ในสมัยกลางเมื่อกษัตริย์หรือผู้ครองรัฐจะพยายามขจัด แต่โสภณหรือการค้าประเวณี ก็ยังคงดำเนินไปโดยบางเบ็ดเบา โดยอยู่ในความควบคุมของเทศบาล และเมื่อประชาชนแสดง ความรังเกียจ โสภณก็ย้ายไปอยู่ทางชุมชน ท้องแตงตัวอย่างชนวรรคศาสนัญและกองรายงาน ทั่วจอเจ้าหน้าที่มานเมืองตามกำหนด

สำหรับประเทศไทย โสภณเริ่มมีมาแต่เมื่อใดยังไม่มียหลักฐานที่เขียนไว้โดยแน่ชัด ตามประมวลกฎหมายรัชกาลที่ 1 จุฬาลงกรณ 1166 พิมพ์ตามฉบับหลวง ตรี 3 กวาง โฉมท พระโอบยการลักษณะตัวเมีย โดยมีคำว่าหญิงนครโสภณปรากฏใช้อยู่แล้ว เช่น กล่าววว่า "มาตรา หนึ่ง ชายใดขู่ขอเอาหญิงคนขับคนรำเท้าขอทานเสียชีวิต และหญิงนครโสภณมาเสียเป็น เมีย ทำชู้เหนือตัวก็..."² เป็นต้น สันนิษฐานกันว่าโสภณในประเทศไทยขณะเริ่มแรกมี ส่วนสืบเนื่องมาจากลักษณะของการจัดหาหญิงมาเป็นทาส และการเอาแบบอย่างมาจากอินเดีย และจีน โดยเหตุที่ประเทศไทยในขณะนั้นยังไม่ได้เลิกทาส ดังนั้นสภาพของนางทาสจึงเป็นเช่นเดียวกับที่ปรากฏในประเทศหรือสังคมอื่น ๆ ที่เคยมีทาส กล่าวคือ นางทาสนอกจากจะต้อง มีหน้าที่ทำเรออยู่เป็นนายนแล้ว ยังต้องอุทิศตัวเพื่อชายอื่นตามคำสั่งหรือตามความตกลงของผู้เป็น นายอีกด้วย ควบวิธีการ เช่นนี้อาจนำมาซึ่งรายได้ ดังนั้นจึงมีหัวทาสรวมรวมหรือโดยหญิงที่ เป็นทาสแล้วก็เป็นสำนักขึ้น หญิงทาสเหล่านั้นจึงกลายเป็นโสภณไป จนกระทั่งได้ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้เลิกทาสเสียเมื่อ พ.ศ. 2448 หญิงจำพวกนี้ก็ยังคงสมัครใจเป็นโสภณต่อไปอีก

¹ เจลิมพล สัตถาภรณ์, "ปัญหาโสภณในประเทศไทย," วิทยานิตยสารรัฐประศาสน ศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2508, หน้า 10.

² เสถียร ลายลักษณ์, ประมุขกฎหมายประจำศก เล่ม 1, (กฎหมายตราสามดวง กอน 1), (พระนคร: โรงพิมพ์เคลิเมล, 2478), หน้า 252-253.

และมีแพร่หลายเพิ่มขึ้นโดยหญิงพวกนี้รับตัวจากเจ้าภาษีแล้วมีหัวหน้ารวบรวมตั้งสำนักขึ้น¹

ส่วนที่สันนิษฐานว่าเขาแบบอย่างมาจากอินเดียก็นั้นเพราะเข้าใจว่า ประเทศไทยได้รับเอาอารยธรรมมาจากอินเดีย ดังนั้นจึงน่าจะเลียนแบบอย่างการจัดต่างๆ เกี่ยวกับโสเภณีมาจากอินเดียด้วย เพราะโสเภณีอินเดียมีมาตั้งแต่โบราณกาลดังโคลงกล่าวมาแล้ว

ส่วนกรณีสันนิษฐานว่าเขาแบบอย่างมาจากจีนนั้น โดยที่ประวัติศาสตร์บางตอนบ่งชี้ว่า หญิงโสเภณีก็มีในประเทศจีนมานานแล้ว และปรากฏว่ามีคนจีนเข้ามาพักอาศัยอยู่ในประเทศไทยจำนวนมากเป็นเวลายาวนานแล้ว จึงน่าจะสันนิษฐานได้อีกทางหนึ่งว่าไทยเราก็คงจะเลียนแบบอย่างวิธีเริ่มใหม่โสเภณีขึ้นตามแบบเช่นเดียวกับโสเภณีจีน หลักฐานที่พอจะยืนยันได้โดยแน่ชัดก็คือ โฉมสำนักโสเภณีที่เจ้าของสำนักและโสเภณีเป็นคนจีนอยู่ในนครเวทกุงเพาและชามูร์มานานแล้ว นอกจากนั้นภาษาจีนที่ใช้เรียกหญิงประเภทนี้ว่า "หย่าฉ่า" ไทยเราก็คงได้ยืมเงินจีนหูและใช้กันสืบมาจนทราบเท่าทุกวันนี้²

จนกระทั่ง พ.ศ. 2452 โสเภณีได้แพร่หลายมากขึ้นถึงกับพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงตรากฎหมายออกในบังคับชื่อว่า "พระราชบัญญัติป้องกันสังขจรโรค ร.ศ. 127" แต่ก่อนหน้านั้นไม่เคยมีกฎหมายควบคุมโสเภณีแต่อย่างใด คงปล่อยให้หญิงประเภทนี้ประกอบกิจการไปตามความต้องการ แต่เมื่อยานเมืองเจริญขึ้น จำนวนหญิงประเภทนี้ก็มีมากขึ้น จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายควบคุมและคุ้มครองเพื่อให้เป็นไปด้วยความสงบเรียบร้อย ดังปรากฏในพระราชปรารภว่า

¹ นิษฐา มินทรชินซ์, "การโสเภณีในกรุงเทพฯ และชามูร์," เอกสารสภาวิจัยแห่งชาติ ที่ 22, 2504, หน้า 1-2.

² เฉลิมพล สัตตการณ, "ปัญหาโสเภณีในประเทศไทย," วิทยานิตยสารวิจัย ศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2508, หน้า 12.

"...ทุกวันนี้มีหญิงบางจำพวกประพฤติตนอย่างที่เราเรียกว่าหญิงทร โส เณย์ มีหัวหน้ารวบรวมกันตั้งโรงพยาบาลขึ้นหลายแห่งทำบุล กระจกทำใหม่ เหตุเกิดกวีวิวาทขึ้นเนื่อง ๆ อีกประการหนึ่งหญิงบางกลุ่มกลายเป็นโรค ซึ่ง อาจจะติดคอเนื่องไปถึงผู้ชายที่คบหาสมาคมใกล้ชิดใหม่แพทย์ทรวจรรักษา โรค รายนั้นอาจจะติดคอเนื่องกันไปจนถึงเป็นอันตรายแก่ร่างกายและชีวิตมนุษย์ เป็นอันมาก..."¹

พระราชบัญญัติฉบับนี้ในตอนแรกประกาศใช้เฉพาะในกรุงเทพฯ และหัว เมืองบางแห่ง ต่อมา พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงเห็นว่า หญิงโส เณย์ชุกชุมอยู่โดยทั่วไป จึงกรุณา โปรดเกล้าให้ใช้ในหัวเมืองทุก ๆ หมดลดหัวราชอาณาจักรไทย ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2456 และได้เป็นกฎหมายบังคับเรื่อยมาจนถึง พ.ศ. 2503 จึงได้ถูกยกเลิกไปโดย พระราชบัญญัติปราบการค้าประเวณี พ.ศ. 2503 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

สำหรับประเทศไทยในอดีตมีนโยบายเกี่ยวกับการควบคุมและแก้ไขการค้าประเวณีที่ แตกต่างกันระหว่างยุคก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครองและยุคหลังการ เปลี่ยนแปลงการปกครอง ดังนี้

ยุคก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครอง ยุคนี้จะกล่าวถึงตั้งแต่รัชกาลที่ 5 จนกระทั่งปี 2475 (ซึ่งเป็นที่มีการ เปลี่ยนแปลงการปกครอง) นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับโส เณย์ใน ระยะนั้น อนุญาตให้มีการค้าประเวณีได้ แต่โส เณย์ทุกคนและสำนักโส เณย์ทุกแห่งจะต้อง จด ทะเบียนตามกฎหมาย ดังจะเห็นได้จากที่โลกกล่าวมาแล้วว่า พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว ได้ทรงตราพระราชบัญญัติป้องกันสังขจรโรค ร.ศ. 127 ขึ้นในปี พ.ศ. 2451 โดยมีพระราช- ประสงค์เพื่อให้การค้าประเวณีเป็นไปโดยมีระเบียบเรียบร้อยไม่จู้จี้จก และเป็นการป้องกัน กามโรค ซึ่งเป็นโรคที่ร้ายแรงเป็นภัยต่อผู้ไปคบหาสมาคมกับหญิงโส เณย์ พระราชบัญญัติฉบับนี้ บังคับให้โส เณย์ทุกคนรับการจดทะเบียนจากเจ้าพนักงานและให้มีการตรวจประจำในระหว่าง ที่ประกอบอาชีพอยู่ ทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้โส เณย์เป็นที่แพร่ เชื้อกามโรคแก่ชายที่ไปคบหาสมาคม

¹ "พระราชบัญญัติป้องกันสังขจรโรค ร.ศ. 127," ประชุมกฎหมายประจำศก., เล่ม 21, (พระนคร: โรงพิมพ์เดลิแมส, 2477), คำปรารภ, หน้า 345.

อันอาจเป็นอันตรายต่อชีวิตและร่างกายได้ พระราชบัญญัติฉบับนี้ยังให้เพิ่มการจดทะเบียนสำนัก
โสเภณีด้วยสาระสำคัญที่เจ้าของสำนักจะต้องปฏิบัติคือ ต้องมีบัญชีรายชื่อโสเภณีในสำนักของ
ตัวพร้อมที่จะให้เจ้าหน้าที่ตรวจดูเสมอ ถ้าหากมีการเปลี่ยนแปลงประการใดจะต้องแจ้งให้
ทราบภายใน 24 ชั่วโมง เจ้าสำนักจะต้องควบคุมดูแลโสเภณีทุกคนที่อยู่ใน
สำนักของตนให้เป็นที่เรียบร้อย¹ ยิ่งกว่านั้นเจ้าของสำนักจะต้องตรวจตราดูแลและจัดสำนัก
ของตนให้เป็นที่เรียบร้อย² คือ

- (1) หน้าสำนักต้องเป็นที่กำบังปกปิดมิควรคองยาให้คนเดินทางไปมาแลเห็นคนที่เข้าไปในสำนักนั้นได้
- (2) หน้าสำนัก หลังสำนักและบริเวณสำนักนั้นต้องสะอาดปราศจากสิ่งโสโครกและสิ่งสกปรกรุงรังต่าง ๆ
- (3) ต้องมีโคมแขวนไว้หน้าสำนักเป็นเครื่องหมายด้วย
- (4) ห้ามมิให้เจ้าของสำนักทำที่กักขังหญิงโสเภณี
- (5) ห้ามมิให้ผู้ใดผู้หนึ่งเลี้ยงเด็กหญิงซึ่งมีอายุต่ำกว่า 15 ปี ลงมาไว้ในสำนักของตนเป็นอันขาด

จากกฎหมายฉบับนี้แสดงให้เห็นว่านโยบายของรัฐบาลในสมัยนั้นถึงสายกลาง คือยอมให้มีโสเภณีได้ การค้าประเวณีเป็นสิ่งไม่ผิดกฎหมาย แต่จะต้องจดทะเบียนตามกฎหมายเสียก่อน ทั้งนี้เพื่อความเรียบร้อยและเพื่อป้องกันความโรคร้ายเป็นโรคที่ร้ายแรงเป็นสำคัญ³

พระราชบัญญัติป้องกันสัจโรค ร.ศ. 127 นับว่าเป็นกฎหมายที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในสมัยนั้น คือกฎหมายฉบับนี้นอกจากจะให้มีหม่อมมุตติเกี่ยวกับการค้าประเวณีโดยตรงแล้ว ยังมีหม่อมมุตติเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมความโรคร้ายด้วย และยิ่งไปกว่านั้นยังได้

¹ "พระราชบัญญัติป้องกันสัจโรค ร.ศ. 127" มาตรา 6-11

² "พระราชบัญญัติป้องกันสัจโรค ร.ศ. 127" มาตรา 12

³ ทพมา นายกรัฐมนตรี, พิชานอุบลรัตน์, (พระนคร: โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี, 2506), หน้า 78.

บัญญัติถึงการป้องกันมิให้หญิงที่ไม่สมิครใจกเป็นโส เณย์โดยใ้บัญญัติห้ามมิใ้ผู้ใ้คงคัมภคี่หรือ หลอกหลวง หรือข่มขู่ใ้หญิงทำการค่าประเวณี ถ้าหากผู้ใ้คงระหาคัดคังว่านจะใ้รับใ้โษ ¹

ครั้นเมื่อสงครามโลกครั้งที่ 1 สิ้นสุดลง ปรากฏว่ากามโรคใ้คงระหาคัดคังไปอย่างแพร่หลาย ทั้งนั้รวมถึงการค่าหาสสตรีและเด็กก็เพิ่มขึ้นด้วย องค์การสันนิมาทชาติซึ่งตั้งขึ้นมาหลัง สงครามโลกครั้งที่ 1 ไ้คงเจ้าหน้าทีขึ้นคณะหนึ่งใ้ใน พ.ศ. 2463 (ค.ศ. 1920) เพื่อรวบรวมข้อเท็จจริงทั้งมวลที่เกี่ยวกับเรื่องการค่าหาสหญิงนิวชาว ทั้งนั้โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศ การเคลื่อนไหวครั้งนั้ไ้คงผลลตขยประเทศต่าง ๆ ใ้หม้การพิจารณาใ้ในเรื่องปัญหาการค่าหาสนิวชาว ความเคลื่อนไหวคังกล่าวนั้ไ้คงผลลตขยประเทศไทยด้วย กล่าวคือ ใ้ในปี พ.ศ. 2464 (ค.ศ. 1921) องค์การสันนิมาทชาติไ้จัดใ้หม้การประชุมขึ้นที่เมืองเจนีวา ประเทศไทยไ้ส่งพระองค์เจ้าจรูญศุภคิ กฤษดากร เป็นผู้แทนเข้าร่วมประชุม ² และภายในปีเดียวกันนี้ประเทศไทยก็ไ้ลงนามใ้ในภาคิอนุสัญญาและพรขมทั้งใ้ให้คำบริรองอนุสัญญาว่าด้วยการห้ามค่าหาสนิวชาว ค.ศ. 1904 ³ ในการที่จะปฏิบัติตามอนุสัญญานั้จำเป็นที่กระทรวงการต่างประเทศกับกระทรวงนครบาลของไทยใ้ในเวลาใ้หม้ทองเร่งค้ำเนินการร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง เพื่อกาจัดการค่าหาสนิวชาว

นอกจากนั้ใ้ในวันที่ 11 เมษายน พ.ศ. 2465 ประเทศไทยก็ไ้ใ้ให้สัตยาบันอนุสัญญาว่าด้วยห้ามการค่าหาสหญิงและเด็ก ค.ศ. 1910 อนุสัญญานั้มีมาคังแตกอนสงครามโลก

¹ การารัทน์ เมททาสิกานนท์, "โส เณย์กับนโยบายของรัฐบาลไทย พ.ศ. 2411-2503," วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, ุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, (2526), หน้า 112.

² หอจกหมายเหตุแห่งชาติ ร.7 บ.2/1 พระราชบัญญัติการเกินทางเข้าออกและเรื่องการค่าหาสหญิงและเด็ก (22 ตุลาคม 2464 - 1 ตุลาคม 2469)

³ หอจกหมายเหตุแห่งชาติ ร.7 บ.2/5 พระราชบัญญัติการเกินทางเข้าออกหรือคนเข้าเมือง (22 ธันวาคม 2468 - 17 กุมภาพันธ์ 2469)

ครั้งที่ 1¹ และไทยได้ลงนามไว้เมื่อวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2464 ซึ่งผลจากการให้สัตยาบันอนุสัญญานี้ทำให้ประเทศไทยเตรียมการที่จะเพิ่มขั้วบัญญัติที่จะกำกับในเรื่องการค้าหญิงและเด็ก ลงในร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองกวย โดยมีนัยเช่นเดียวกับเรื่องการค้าทาสชีวชาว แต่แล้วในที่สุดประเทศไทยก็ได้ออกพระราชบัญญัติการค้าหญิงและเด็กหญิง พ.ศ. 2471 แยกต่างหากออกจากร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง² ได้มีการจัดประชุมระหว่างประเทศที่นครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ในปี พ.ศ. 2420 (ค.ศ. 1877) ซึ่งเป็นการประชุมครั้งแรกที่มีการพิจารณาถึงปัญหาที่จะยกเลิกระบอบการจดทะเบียนโสเภณี และรวมตลอดถึงการเลิกการค้าทาสสตรีและเด็กกวย และในปี ค.ศ. 1885 ได้มีการก่อตั้งสหพันธ์ระหว่างประเทศเพื่อการขจัดสิ่งชั่วร้ายที่ถูกกฎหมาย (International Federation for The Abolition of State Regulation of Vice) ครั้นต่อมาในปี พ.ศ. 2442 (ค.ศ. 1899) รัฐบาลประเทศต่าง ๆ ในยุโรปได้มีการประชุมปรึกษาหารือทางก้าจัดการลักพาหญิงสาวไปค้าประเวณี ให้เป็นการเด็ดขาด โดยการเปิดประชุมอย่างไม่เป็นทางการขึ้น ณ กรุงลอนดอน ต่อมาอีกสองปีคือ พ.ศ. 2444 (ค.ศ. 1901) ได้มีการประชุมใหญ่ในเม็กซิโกที่เมืองซิมส เทอร์คัม และครั้งที่ 3 ที่กรุงลอนดอน เมื่อปี พ.ศ. 2445 (ค.ศ. 1902) ครั้งที่ 4 ที่กรุงปารีสในปี พ.ศ. 2447 (ค.ศ. 1904) สรุปผลจากการประชุมทั้ง 4 ครั้งนี้ก็คือ ให้จัดตั้งเจ้าหน้าที่ส่วนกลางขึ้นในแต่ละประเทศ เพื่อประสานงานกันในการควบคุมการค้าหญิงชีวชาว และให้รวบรวมรายงานสืบสวนบรรดาบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการล่อลวงหญิงสาวหรือลักพาหญิงออกนอกประเทศ เพื่อนำไปค้าประเวณีและให้มีการยกร่างอนุสัญญาเกี่ยวกับเรื่องนี้ขึ้นด้วย จนในที่สุดก็ไ้บรรลุความตกลงอันสำคัญเมื่อได้มีการประชุมนานาชาติขึ้นอีกครั้งเมื่อปี พ.ศ. 2453 (ค.ศ. 1910) โดยได้รับรองอนุสัญญาวาควยห้ามการค้าหญิงและเด็ก ค.ศ. 1910

¹ ตั้งนั้น พระราชบัญญัติการค้าหญิงและเด็กหญิง พ.ศ. 2471 นี้ นับว่ามีแรงผลักดันมาจากอนุสัญญาวาควยห้ามการค้าหญิงและเด็ก ค.ศ. 1910 ดังกล่าวข้างต้น และพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังคงใช้บังคับอยู่จนถึงทุกวันนี้

² หอจดหมายเหตุแห่งชาติ ร.7 บ.2/1 พระราชบัญญัติการเดินทางเข้าออกและเรื่องการค้าหญิงและเด็ก (22 ตุลาคม 2464 - 1 ตุลาคม 2469)

ยุคหลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองแล้ว ความคิดที่จะให้มีโสเภณีและสำนักโสเภณีอนุญาตก็เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้เนื่องจากขณะนั้นสมาคมเอกชนบางแห่ง ซึ่งสันนิษฐานชาติได้ให้ประชุมกันเพื่อทำงานร่วมกับคณะกรรมการในเรื่องการค้าสตรี ได้มีความคิดเห็นรุนแรงคัดค้านการมีสำนักโสเภณี สมาคมแห่งนั้นอ้างว่า ความเกี่ยวพันระหว่างโรงหญิงโสเภณีกับการค้าสตรีมีอยู่ในข้อที่ว่า สำนักโสเภณีทำให้เกิดการค้าสตรีขึ้น เพราะฉะนั้นจึงได้พยายามอย่างไม่ลดละที่จะให้รัฐบาลต่าง ๆ ทำเนียบการปราบปราม ภัยเหตุนี้รัฐบาลจึงได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นชุดหนึ่งในปี พ.ศ. 2480 เรียกว่า "คณะกรรมการพิจารณาเรื่องกาชยกเล็กโรงหญิงนครโสเภณีอนุญาต" ทั้งนี้ก็เพื่อจะให้สอดคล้องกับมติของสันนิษฐานชาติ เรื่องการยกเล็กโสเภณีอนุญาต และคณะกรรมการชุดนี้ได้เสนอรายงานในปี 2482 ให้เลิกโสเภณีอนุญาตเสีย เพราะการจดทะเบียนไม่ใคร่ประโยชน์ ความคุมไคไม่ทั่วถึง แต่ได้เสนอให้การเลิกนี้ค่อยทำค่อยไป ภัยการงครับจดทะเบียนสำนักโสเภณีและตัวโสเภณีเพิ่มขึ้น และขณะเดียวกันก็เสนอให้จัดตั้งกรมคุ้มครองสวัสดิภาพของหญิงและเด็กขึ้น รับอุปการะโสเภณีเหล่านั้น ก็ได้เสนอให้เพิ่มโทษขายแมงคาที่ค้ารังชอยู่ควยโสเภณีและการซื้อขายเด็ก และในปี พ.ศ. 2485 กระทรวงสาธารณสุขจึงได้ตั้งคณะกรรมการตรวจและควบคุมโรคขึ้น ได้มีการร่างกฎหมายขึ้นใหม่เพื่อแก้ปัญหาลโสเภณีและควบคุมกามโรค แคมิไคนำออกไซ¹ เพราะอยู่ในภาวะสงครามโลกครั้งที่ 2 จึงชงกอยู่

ภายหลังที่สงครามโลกครั้งที่ 2 ยุติลงแล้ว คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติได้เสนอแนะเลขาธิการสหประชาชาติให้ดำเนินการศึกษาพิจารณาร่างอนุสัญญาของสันนิษฐานชาติ ซึ่งไครางขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2480 นั้นต่อไปอีก แต่ได้คักแปลงแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามมติของที่ประชุมนานาชาติ ซึ่งประชุมกันเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2490 เมื่อเลขาธิการสหประชาชาติไครางและเสนอเรื่องนี้ทอที่ประชุมสมัชชาใหญ่แล้ว สมัชชาใหญ่ก็ยอมรับอนุสัญญาว่าควยการปราบปรามการค้าสตรีและการชจกทวูกยู่แสวงหาประโยชน์จากโสเภณี เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2492²

¹ Morris G. Fox, "Problem of Prostitution in Thailand," in Social Service in Thailand, (Bangkok: Mahadthai Press), p. 14.

² United Nations, Study on Traffic in Persons and Prostitution (New York: U.N. Publication, Sale No. : 591 v.5, 1959), p. 2

อนุสัญญาฉบับที่ 2 ธันวาคม 2492 นี้ ภายหลังได้มีชื่อเรียกว่า "อนุสัญญาฉบับรวม" ¹ (Consolidated Convention) เพราะเป็นฉบับที่รวบรวมเอาวิธีการและหลักการต่าง ๆ ในการจัดการค้าสตรีและการแสวงหาประโยชน์จากโสเภณีเข้าไว้ด้วยกัน

¹ อนุสัญญาฉบับรวมนี้ได้รวบรวมข้อตกลงและอนุสัญญาต่าง ๆ ที่ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการปราบปรามการค้าหญิงและเด็กตามความตกลงระหว่างประเทศ ดังนี้

- 1) ข้อตกลงระหว่างประเทศ เพื่อการปราบปรามการค้าทาสีผิวขาว ฉบับลงวันที่ 18 พฤษภาคม ค.ศ. 1904 (International Agreement of 18 May 1904 for the Suppression of the White Slave Traffic).
- 2) อนุสัญญาระหว่างประเทศ เรื่องการปราบปรามการค้าทาสีผิวขาว ฉบับลงวันที่ 4 พฤษภาคม ค.ศ. 1910 (International Convention of 4 May 1910 for the Suppression of the White Slave Traffic).
- 3) อนุสัญญาระหว่างประเทศ เรื่องการปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก ฉบับลงวันที่ 30 กันยายน ค.ศ. 1921 และแก้ไขพิธีสาร ซึ่งองค์การสหประชาชาติรับหลักการ เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม ค.ศ. 1947 (International Convention of 30 September 1921 for the Suppression of the Traffic in Women and Children, as amended by the Protocol adopted by the General Assembly of the United Nations on 20 October 1947).
- 4) อนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการค้าหญิงที่บรรลุนิติภาวะฉบับลงวันที่ 11 ตุลาคม ค.ศ. 1933 ตามที่แก้ไขพิธีสารดังกล่าว (International Convention of 11 October 1933 for the Suppression of the Traffic in Women of Full Age, as amended by the said Protocol).
- 5) อนุสัญญาปราบปรามการแสวงหาประโยชน์จากการค้าโสเภณีของผู้อื่นของสันนิบาตชาติปี ค.ศ. 1949 ซึ่งเลขาธิการสหประชาชาติได้แก้ไขแล้ว (1949 Convention on the Suppression of traffic in Persons and the Exploitation of the Prostitution of Others)

จุดมุ่งหมายของอนุสัญญาฉบับรวมกันก็คือ ต้องการให้หลักการยกเลิกการจดทะเบียนโสเภณี การปราบปรามคนกลางที่คอยแสวงหากำไร รวมตลอดถึงการป้องกันมิให้หญิงกลายเป็นโสเภณี และการจัดศูนย์ปรับสภาพโสเภณีใหม่อาชีพอันถึงงาม¹

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เป็นไปตามอนุสัญญาฉบับปี พ.ศ. 2492 นี้ องค์การสหประชาชาติก็ให้เรียกร้องให้ประเทศที่เป็นภาคีและมีไซภาคีให้เลิกสมการโสเภณีเสีย และให้ร่วมมือกับปราบปรามการค้าหญิงและเก็บรวบทั้งการป้องกันโสเภณีด้วย โดยแนะนำว่ารัฐบาลไม่ควรถือว่า²

1. หญิงนครโสเภณีเป็นพวกพิเศษแตกต่างไปจากชนสามัญอื่น
2. ถ้าหญิงนครโสเภณีประพฤติตนในทางจู้จี้จกจก รบกวนความสงบสุข เมื่อใดก็ให้

ถือว่ากระทำควมผิด

3. ทางกรมไม่ควรจัดตั้งตำรวจพิเศษเพื่อคอยปราบปรามหญิงนครโสเภณี
4. หญิงนครโสเภณีไม่ควรถูกแยกขังเดี่ยวเพื่อรับการรักษากามโรค
5. การปรับสภาพหญิงนครโสเภณีควรปฏิบัติไปภายในกรอบแห่งนโยบายและบทบัญญัติ

ของกฎหมายสำหรับประชาชนทั่วไป

6. วิธีการปราบปรามการค้าประเวณีโดยการจับหญิงนครโสเภณีไปคุมขังไว้ในสถานที่ดีพิเศษนั้น ไม่ถึงกระทำเพราะจะไม่ได้รับผลดี

องค์การสหประชาชาติขอรับรองให้ทุกประเทศ รวมทั้งประเทศไทยให้ความร่วมมือปฏิบัติตามอนุสัญญากลับ เพื่อให้เป็นไปตามคำเรียกร้องนี้ รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทยจึงได้สั่งห้ามมิให้ทั้งสำนักโสเภณีเพิ่มขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2492 เป็นต้นมา ส่วนการจดทะเบียนเป็นโสเภณีนั้น ก็ได้สั่งห้ามรับจดทะเบียนในปี พ.ศ. 2498 แต่ทว่าประเทศไทยยังมีอาจลงนามเป็นภาคีอนุสัญญาได้ เพราะหากลงนามในภาคีเมื่อใด ก็จะต้องเลิกการมีโสเภณีชุกชุมเสียทันที

¹ United Nations, Study on Traffic in Persons on Prostitution..., p. 2.

² เสริมศักดิ์ เทพาคำ, "ความสัมพันธ์ระหว่างหญิงโสเภณีกับสังคมและกฎหมาย," บทคดีพิเศษ, เล่ม 20 ตอนที่ 1 มกราคม 2505, หน้า 45.

ภายใน 90 วัน นับตั้งแต่นั้นมา นโยบายของรัฐบาลไทยในช่วงขณะนั้นยังคงตกลงกันไม่ได้ เกิด
ขาด แม้จะไต่สวนการอุทธรณ์จากทะเลเป็นสำนักโสภณและโสภณไปแล้วก็ตาม แต่โสภณและ
สำนักโสภณที่ไต่สวนทะเลเป็นอยู่แล้ว รวมทั้งโสภณเด็กรวมอยู่เป็นจำนวนมาก¹

ครั้นต่อมาในปี พ.ศ. 2499 รัฐบาลมีนโยบายที่จะเลิกการอุทธรณ์จากทะเลเป็น
โสภณโดยเด็ดขาด จึงได้มีการร่างกฎหมายเพื่อยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันสัญจรโรค ร.ศ.
127 เพื่อไม่ให้มีการอุทธรณ์จากทะเลไป กรมตำรวจจึงได้เสนอร่างกฎหมายที่ไต่สวนไว้
ก่อนในคราวที่สหประชาชาติ ขอให้เลิกการโสภณคือ "ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบ
ปรามการค้ามนุษย์และการหาประโยชน์จากการโสภณของผู้อื่น" ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวนี้
ยังเป็นที่ยกตกลงกันไม่ได้ อย่างไรก็ตาม ในช่วงระยะนี้คือ ปี พ.ศ. 2499 รัฐบาลก็ได้ออก
กฎหมายเกี่ยวกับการลงโทษชายแมงกา โดยบัญญัติเป็นความผิดทางอาญาไว้ในประมวลกฎหมาย
อาญา มาตรา 282 ถึง 286 ซึ่งเพิ่งประกาศใช้ในปีนั้น²

นอกจากจะได้ออกกฎหมายลงโทษเกี่ยวกับชายแมงกาในปี พ.ศ. 2499 แล้ว ก็ได้
ยกกฎหมายป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ และการหาประโยชน์จากการโสภณของ
ผู้อื่น ซึ่งได้เปลี่ยนเป็นชื่อใหม่ว่า ร่างพระราชบัญญัติห้ามการค้าประเวณีในปี พ.ศ. 2501
แต่ก็ยังไม่ได้มีการนำร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเข้าสู่สภา เนื่องจากทางกระทรวงมหาดไทย
เห็นว่าการออกกฎหมายห้ามการค้าประเวณี อาจจะไม่ได้ออกผลตามจุดหมายและกลับจะค้า
ประเวณีในทางลับ ทำให้เป็นการยากที่จะควบคุม ในที่สุดจึงได้จัดตั้งคณะกรรมการขึ้นพิจารณา
อีก โดยมีรองปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานร่วมกับผู้แทนกรมตำรวจ กรมมหาดไทย
กรมประชาสงเคราะห์ และกรมราชทัณฑ์ ผลจากการตั้งคณะกรรมการพิจารณาในหลักการแล้ว
เห็นควรเลิกการโสภณเสียแต่ค่อยเป็นค่อยไป จนในที่สุดปี พ.ศ. 2503 จึงได้เสนอร่าง

¹ พลตรีบัญชา มินทรชินธ์, การโสภณในกรุงเทพฯ และชนบท, เอกสารสภาวิจัย
แห่งชาติ สภ. ที่ 22 พ.ศ. 2504, หน้า 42.

² บุญส่ง ทรงเป้า, ปัญหาโสภณในประเทศไทย, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2508, หน้า 50.

พระราชบัญญัติปรามการค้าประเวณี ซึ่งได้ยกเลิกแก้ไขมาจากร่างพระราชบัญญัติห้ามการค้าประเวณีคังกลาวเข้าสภา และได้รับอนุมัติให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายได้ในปีนั้นเอง ความสำเร็จแห่งพระราชบัญญัตินี้ส่วนหนึ่งมาจากแรงผลักดันของสหประชาชาตินั่นเอง

นอกจากการเคลื่อนไหวของสหประชาชาติจะเป็นปัจจัยหนึ่งแล้ว ปัจจัยภายในอันเนื่องมาจากนโยบายของ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ก็น่าจะมีส่วนในการยกเลิกการจดทะเบียนสำนักและโสเภณี กล่าวคือ รัฐบาลจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เห็นว่าที่ไทม์มีการค้าประเวณีที่นั่นมักเป็นที่รวมตัวของพวกนักเลงขันขาศ นักร้อง และนักพนัน จึงปรากฏว่ามีเรื่องทะเลาะวิวาททำร้ายร่างกายกันขึ้นบ่อย ๆ ระหว่างชายแฉ่งค้าทำหน้าที่คุ้มครองโสเภณีกับขี้ไปเที่ยวหาความสำราญบ้าง มีการแย่งตัวโสเภณีระหว่างขี้ไปเที่ยวกันเองบ้าง หรือบางคนดื่มสุราจนเมามายเข้าไปอาละวาดหาเรื่องกับคนอื่นบ้าง สถานการค้าประเวณีจึงเป็นมอเกิดอันสำคัญของอาชญากรรม เป็นสถานที่รวมตัวของพวกมิจฉาชีพและยิ่งกว่านั้นยังเป็นแหล่งยั่วยุให้เยาวชนประพฤติผิดทางเพศยิ่งขึ้น¹ ภัยเหล่านี้จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้รัฐบาลจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ดำเนินนโยบายยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันสัจจรโรค ร.ศ. 127 ขึ้น

จากการเคลื่อนไหวขององค์การสหประชาชาติและนโยบายของรัฐบาลจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ คังกลาวมา จึงผลักดันให้รัฐบาลดำเนินนโยบายเลิกการจดทะเบียนโสเภณี โดยรัฐบาลให้เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2503 แทนพระราชบัญญัติป้องกันสัจจรโรค ร.ศ. 127 ว่า

โดยที่กฎหมายว่าด้วยกาป้องกันสัจจรโรค เป็นกฎหมายที่ไ้ประกาศใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. 2451 มีบทบัญญัติไม่รัดกุมและไม่มีความยุติที่จะควบคุมมิให้การค้าประเวณีที่เป็นไปในลักษณะเป็นการ เปิดเผยนวลระอาย หรือ ภาวะทำให้เป็นที่เคียดแค้นรำคาญแก่สาธารณชน กับทั้งไม่มีบทบัญญัติปรามการค้าประเวณี ที่กระทำโดยบุคคลที่เป็นชาย ซึ่งเป็นที่นารังเกียจ จึงเป็นการ

¹ พลตำรวจเอกประเสริฐ รุจิรวงศ์, "งานเลิกโสเภณี," ประวัติและงานของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์, (พระนคร: โรงพิมพ์ทำเนียบนายกรัฐมนตรี, 2507), หน้า 51.

สมควรที่จะยกเลิกกฎหมายว่าด้วยการป้องกันสัตว์จรโรคนั้นเสีย แต่มีกฎหมายว่าด้วยการประมงการประมงประมงใหม่ เพื่อควบคุมมิให้มีการกระทำอันไม่สมควรดังที่กล่าวมานั้น¹

จากคำปรารภข้างต้นนี้แสดงให้เห็นว่า รัฐบาลไม่ต้องการที่จะให้มีการค้าประเวณีที่เป็นไปในลักษณะเปิดเขย่นาละอาย หรือเป็นที่ทำความเดือดร้อนให้แก่สาธารณชน และโดยที่ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีสัญญาคมนับรวมซึ่งเรียกร่องใหม่ประเทศต่าง ๆ ยกเลิกโสเภณีอนุญาตและสำนักเสีย แต่รัฐบาลได้สั่งให้บังคับให้เขย่นาไปแล้วทั้งสองอย่างก็จริง แต่โสเภณีตามกฎหมายก็ยังมี ซึ่งผิดกับเจตนารมณ์ของอนุสัญญาคมนับรวม เมื่อได้ประกาศใช้กฎหมายนี้แล้ว เป็นอันว่าโสเภณีตามกฎหมายจะไม่มีอีกต่อไป จะมีก็แต่โสเภณีเถื่อนซึ่งรัฐบาลไม่รับรู้อยู่ ซึ่งผู้วิจัยจะได้อธิบายถึงต่อไปในบทที่ 3

2.2 มูลเหตุของปัญหาการนำเด็กหญิงมาเพื่อการค้าประเวณี

มูลเหตุของปัญหาการนำเด็กหญิงมาเพื่อการค้านั้น มีองค์ประกอบสำคัญที่เกี่ยวข้องซึ่งกันและกันคือ 1) ชายผู้เที่ยวประเวณี 2) เด็กค้าประเวณี 3) ผู้จัดการหรือนำเด็กมาเพื่อการค้านั้น ในที่นี้อาจแบ่งมูลเหตุของปัญหาออกเป็น 4 ด้าน คือ²

1. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ
2. ปัจจัยด้านสังคม ค่านิยม และวัฒนธรรม
3. ปัจจัยทางการศึกษา
4. ปัจจัยเกี่ยวกับตัวของเด็ก

¹ ราชกิจจานุเบกษา, "พระราชบัญญัติปราบการค้าประเวณี พ.ศ. 2503," เล่มที่ 77 ตอนที่ 89, (พฤศจิกายน 2503)

² สวง ทิพนธ์ และคณะ, "รายงานโสเภณี : สภาพปัญหา สาเหตุ และมาตรการหลักในการป้องกันและแก้ไขปัญหา," โดยมอบหมายจากคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาโสเภณีในคณะกรรมการกิจการสตรีและเยาวชน สภาผู้แทนราษฎร, พฤษภาคม 2532, หน้า 5.

1. ปัจจัยกำหนดเศรษฐกิจ

ก. ความยากจน

ในส่วนของเด็กที่ถูกนำมาค้าประเวณี สถิติของการศึกษาวิจัยหลายแห่ง ตลอดจนสถิติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแสดงให้เห็นว่า เด็กถูกนำมาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจนในชนบทเป็นส่วนใหญ่ "ความยากจน" จึงเป็นสาเหตุพื้นฐานที่สุดในบ้านเศรษฐกิจของปัญหา โดยเฉพาะในฐานะที่ทำให้เกิดอุปทาน (supply) ที่มาตอบสนองอุปสงค์ (demand)

ตัวอย่างเช่น การศึกษาวิจัยของสุนีย์ มัลลิกมาลาย์ และคณะ¹ พบว่า ฐานะการเป็นอุปถัมภ์การค้าประเวณียากจน ครอบครัวมีสมาชิกที่เป็นภรรยาเลี้ยงดูมาก มีรายได้ต่ำ เนื่องจากมีอาชีพทางเกษตรกรรม มีหนี้สิน มีการศึกษาต่ำทำให้ขาดโอกาสในการเลือกอาชีพต่าง ๆ และอาชีพค้าประเวณีมีรายได้สูง เพียงพอต่อการครองชีพและทำให้ฐานะดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

ดังนั้น ความยากจนจึงเป็นปัจจัยกำหนดเศรษฐกิจอันเป็นสาเหตุพื้นฐานที่สำคัญ และเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป ซึ่งผู้วิจัยจะไม่กล่าวซ้ำในรายละเอียดอีก

ข. ฐานะทางเศรษฐกิจของชายผู้เที่ยวประเวณีและรายได้ของเจ้าของผู้ประกอบกิจการ

ในส่วนของผู้เที่ยวประเวณี ฐานะทางเศรษฐกิจมิใช่สาเหตุที่ทำให้ชายไปเที่ยวโสเภณี เนื่องจากในส่วนของอุปสงค์ (demand) ของระบบปัญหาสาเหตุมาจากค่านิยมและความเข้าใจในเรื่องความทองการทางเพศของผู้ชายในสังคมซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยกำหนดสังคม แต่ฐานะเศรษฐกิจของชายผู้เที่ยวจะเป็นตัวกำหนดแหล่งที่เที่ยวหรือประเภทของหญิงโสเภณี ซึ่งมีราคาบริการแตกต่างกันและจำนวนครั้ง ความถี่ที่ไปเที่ยว ทำให้มีผลต่อการจัดการ

¹ สุนีย์ มัลลิกมาลาย์ และคณะ, ปัญหาโสเภณี : การแสวงหามาตรการทางกฎหมาย และมาตรการอื่น ๆ ที่เหมาะสมในประเทศไทย, หน้า 78-85.

ของเจ้าของกิจการนำเด็กมาค้าประเวณีและนายหน้า และการไหลเวียนของเด็กโสเภณีไปตามแหล่งต่าง ๆ โดยดูจากหน้าตา รูปร่าง อายุ และพฤติกรรม หรือบุคคลิกภาพ เป็นส่วนประกอบในการกำหนดราคาค่าบริการ

ในส่วนของเจ้าของกิจการนำเด็กมาค้าประเวณีและนายหน้า ซึ่งรายได้ผลตอบแทนจากการค้าเงินชู้รักค้าประเวณี ทำให้ฐานะร่ำรวยอย่างรวดเร็ว เป็นแรงจูงใจที่ทำให้มีสถานค้าประเวณีเด็กเพิ่มขึ้นมากมาย มีการคิดค้นนายหน้าใหม่ที่เกี้ยวข้อง มีระบบการโฆษณาจูงใจให้พ่อแม่ยินดียิ่งส่งลูกสาวมาค้าประเวณี โดยการให้เงินก้อนเป็นการจูงใจตั้งแต่วัยเด็ก มีการพัฒนาวิธีการจนทำให้เด็กสมัครใจมาค้าประเวณีมากขึ้น มักจะพบเสมอว่านายหน้าจำนวนไม่น้อยเคยเป็นโสเภณีมาก่อน ดังนั้น ผลตอบแทนที่สูงมากจึงทำให้ระบบปัญหาโสเภณีเด็กฝังรากลึก ยากแก่การแก้ไข

ก. การ เปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจจากการ เกษตร ไปสู่ระบบอุตสาหกรรม

ในค่านิยมจิตทางเศรษฐกิจ เมื่อพิจารณาในระดับกว้าง จะเห็นว่าระบบเศรษฐกิจของประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป มีผลต่อปัญหาโสเภณีเด็กด้วย ดังจะกล่าวต่อไปนี้

ในยุคอนาคต เลิกทาส หญิงและเด็กหญิงที่ยากจนก็คือทาส ซึ่งหมายถึงการขายคนทั้งร่างกายและจิตใจเพื่อขายเงิน หญิงและเด็กหญิงที่เป็นทาสก็คือโสเภณีที่อยู่ในระบบบูกซาค โดยมีเพศสัมพันธ์แต่เฉพาะกับนายเงินหรือคนที่นายเงินสั่งให้ไปมา เรอทางเพศ เท่านั้น

ครั้นในสมัยรัชกาลที่ 5 มีการเลิกทาส แม้จะไม่ได้การสูญเสียเลือกเนื้อ เช่นมวลประเทศอื่น แต่ระบบเศรษฐกิจมิได้สร้างแหล่งอาชีพรองรับทาสที่ถูกปลดปล่อยให้เป็นไทจำนวนมาก ความยากจนจึงทำให้นางทาสส่วนหนึ่งสมัครใจเป็นโสเภณี และอีกส่วนหนึ่งโดยเฉพาะเด็กหญิงถูกลอวางโดยเจ้าของสำนัก พ่อเต้า แม่เต้า และแมงคาง ซึ่งเป็นอาชีพใหม่ที่ควบคู่กับอาชีพโสเภณี

อาชีพโสเภณีวิวัฒนาการจากทาสซึ่งเป็นโสเภณีบูกซาคเข้าสู่อาชีพโสเภณีเต็มรูปแบบมากขึ้น ในช่วงเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ในราวปี ค.ศ. 1930 (พ.ศ. 2473) ความยากจนก็ยิ่งทำให้ปัญหาโสเภณีรุนแรงยิ่งขึ้น ในระยะหลังสงครามโลกครั้งที่สอง สหรัฐอเมริกาให้ความช่วยเหลือทางทหารกับไทยอย่างมาก และอาศัยเงินแผ่นดินไทย

เป็นที่ตั้งฐานทัพเพื่อสัมพันธมิตรในเวียดนามและไซเบียมเป็นที่ถักยอนของทหารระหว่างที่ไกลาพัก เป็นผลให้ทหารอเมริกันหลังโหลเซาประเทศมากขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2505 ทำให้จำนวนโสเกมีเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว และมีการพัฒนารูปแบบการค้าประเวณีใหม่ ๆ ขึ้น เช่น ขาม ขม นวศ พาร์ทเนอร์ตามไนท์คลับ บาร์ เป็นต้น ตลอดจนเกิดอาชีพเมียเช่าทหารต่างชาติ ซึ่งภายหลังก็หันไปค้าประเวณี

เมื่อสงครามเวียดนามยุติลง นักศึกษาประชาชนเรียกร้องให้สหรัฐอเมริกาถอนฐานทัพในปี พ.ศ. 2519 ธุรกิจการค้าประเวณีเริ่มสั่นคลอนจึงเกิดความพยายามเปลี่ยนแปลงรูปแบบธุรกิจทางเพศ โดยใช้การท่องเที่ยวทั้งในและนอกประเทศ เป็นทางออก ธุรกิจทางเพศจึงเริ่มเปลี่ยนเป็นรูปของเซ็กส์ทัวร์ และการส่งหญิงและเด็กหญิงไปค้าประเวณีในต่างประเทศ

นอกจากนี้ ผลกระทบจากการพัฒนาประเทศที่มุ่งพัฒนาทางเศรษฐกิจ โดยเน้นภาคอุตสาหกรรม ทำให้เกษตรกรประสบความล้มเหลวและยากจนยิ่งขึ้น มีการเคลื่อนย้ายแรงงานจากชนบทสู่เมืองทั้งชาย หญิง และเด็ก ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ รายงานว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2508 ประชากรชายเมื่อตราการขยายดินมากกว่าประชากรหญิง แต่ปัจจุบันการขยายดินของผู้หญิงมีแนวโน้มสูงขึ้น สถิติปี พ.ศ. 2524 รายงานว่า มีผู้อพยพสตรีในช่วงอายุ 10-19 ปี ถึงร้อยละ 49.80 ในขณะที่มีผู้ย้ายถิ่นชายเพียงร้อยละ 37.03¹ แรงงานหญิงและเด็กได้รับค่าแรงต่ำมาก และสืบเนื่องจากค่านิยมเดิมในสังคม ทำให้เกิดการแบ่งแยกแรงงานที่ไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ ทำให้การทำงานของหญิงและเด็กหญิงจำนวนมากถูกจำกัดเฉพาะงานคาน้ำบริการ เช่น รับใช้ตามบ้าน งานเสิร์ฟอาหาร และการบริการทางเพศตามสถานเริงรมย์ ทำให้ตัวเลขของการขยายตัวของผู้เช่าสุ่ออาชีพโสเกมีจำนวนสูงและเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นที่มาเป็นทาง

¹ อรรถพล พันธุ์บุญเกิด, "โสเกมีเด็ก," นิตยสารการค้าหญิงและมนุษยศาสตร์การแก้ปัญหา, สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พิมพ์ครั้งที่ 1, 2527, หน้า 110.

สืบเนื่องมาจากความล้มเหลวในการพัฒนาประเทศที่กล่าวมาแล้ว ทำให้หญิงและเด็กหญิงต้องอพยพมาทำงานทำในเมือง โคเค็มเนวโมเมวบายูเข้าสู่ตลาดแรงงานเหล่านี้จะมีอายุน้อยลงเรื่อย ๆ คณะกรรมาธิการเศรษฐกิจและสังคมแห่งเอเชียแปซิฟิก (ESCAP) ได้ระบุว่า "...ยูนิตสตรีต้องเข้าสู่ตลาดแรงงานมากขึ้น เนื่องจากเศรษฐกิจมีบริบทและเกิดภาวะไม่พร้อมบางประการ เช่น ขาดการศึกษาและประสบการณ์..."¹ การขาดคุณวุฒิภาวะดังกล่าวทำให้โอกาสที่จะถูกกลั่นแกล้ง ถูกชักชวนเข้าสู่กระบวนการค้าประเวณีมีสูง และมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นทุกภาคของประเทศ จากสถิติอายุของหญิงและเด็กหญิงผู้รับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์หญิงและเด็กหญิงของกรมประชาสงเคราะห์ พบว่าระหว่างปี 2520-2530 มีผู้เข้ารับการสงเคราะห์ 14,939 คน อายุต่ำกว่า 15 ปี ร้อยละ 40.22 และอายุระหว่าง 16-21 ปี ร้อยละ 50.58² ซึ่งหญิงและเด็กหญิงเหล่านี้ส่วนใหญ่มีระยะเวลาการประกอบอาชีพมาแล้ว ดังนั้นอายุจริงที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน และบางส่วนที่เข้าสู่อาชีพโสเภณีจึงน้อยกว่าอายุที่แสดงอยู่นี้

แม้ในช่วงปี พ.ศ. 2530-2532 นี้ การพัฒนาเศรษฐกิจบรรลุผลสำเร็จอย่างสูงในแง่ของการขยายตัวทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นที่กล่าวขวัญกันทั่วโลกว่า ไทยจะเป็นประเทศหนึ่งในเอเชียที่จะกลายเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (นิคส์) ในเวลาไม่ช้านี้ แต่ทว่าท่ามกลางความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจนี้ ในอีกด้านหนึ่งพบว่ามีปัญหาเพิ่มขึ้นในเรื่องการกระจายรายได้ที่มีความแตกต่างระหว่างคนยากจนและคนร่ำรวยมากยิ่งขึ้นกว่าเดิม กล่าวคือ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) พบว่าคนในกลุ่มผู้มั่งคั่งรายไต่สูงของประเทศซึ่งคิดเป็นร้อยละ 20 ของผู้มั่งคั่งรายไต่ทั่วประเทศนั้น มีรายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 49.26 ของรายได้ประชาชาติในปี พ.ศ. 2518-2519 มาเป็นร้อยละ 51.47 ในปี พ.ศ. 2523-2524 และยังคงเพิ่มขึ้น

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 113.

² กองสัมพันธ์อาสาชีวสงเคราะห์, "สรุปสถิติงานในสังกัดกองสัมพันธ์อาสาชีวสงเคราะห์ ปีงบประมาณ 2520-2531." (เอกสารอัครสาเนา)

อีกเป็นร้อยละ 55.63 ในปี พ.ศ. 2528-2529¹ กล่าวได้ว่า ผลการพัฒนาประเทศทำให้
คนร่ำรวยอยู่แล้วมีฐานะที่ร่ำรวยยิ่งขึ้น

ตรงกันข้าม ในกลุ่มผู้มีรายได้น้อยที่สุดของประเทศจำนวนร้อยละ 20 ของประชากรทั้ง
ประเทศมีรายได้อีกเป็นร้อยละ 6.05 ของรายไ้ประชาชาติในปี พ.ศ. 2518-2519 และ
จำนวนนี้ลดลงไปเป็นร้อยละ 5.41 ในปี พ.ศ. 2523-2524 และยังคงลดลงไปอีกเป็นร้อยละ
4.55 ในปี พ.ศ. 2528-2529² นั่นก็คือ การพัฒนาประเทศที่เศรษฐกิจดีขึ้นนั้น ทำให้คนที่มี
ฐานะยากจนอยู่แล้วมีความยากจนลงไปอีก ความแตกต่างระหว่างคนยากจนและคนร่ำรวยที่
ห่างมากขึ้นเรื่อย ๆ นี้ ทำให้ยังมีประชาชนไทยที่มีรายได้น้อยและมีฐานะยากจนถึงกว่า 14
ล้านคนในปัจจุบัน และปรากฏการณ์ของกรณีพ่อแม่ชายลูกสาวมาเป็นโสเภณีเด็ก ก็กลับรุนแรง
มากขึ้นในช่วงที่เศรษฐกิจของประเทศดีขึ้นเอง

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าปัญหาการนำเด็กมาเพื่อการค้าประเวณี จึงมิได้เป็นเรื่อง
ของเด็กหญิงคนหนึ่งทัศนใจก้าวเข้ามาสู่การค้าประเวณี แต่ทว่าเป็นเรื่องที่มีผู้เข้ามาเกี่ยว
ของมากมาย และเป็นปัญหาหาคำตอบโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศ ที่มีผลกระทบต่อกันทั้ง
ชาติ โดยมีปัจจัยทางเศรษฐกิจเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ผลักดันให้หญิงและเด็กหญิงจำนวนมากถูกนำ
เข้าสู่กระบวนการค้าประเวณี

อย่างไรก็ตาม สภาพปัญหาทางเศรษฐกิจเพียงปัจจัยเดียวไม่ใช่ปัจจัยชี้ขาดที่
ทำให้หญิงและเด็กหญิงถูกนำเข้าสู่กระบวนการค้าประเวณี หากแต่เพราะปัจจัยทางสังคม ค่า
นิยาม วัฒนธรรมหลาย ๆ ด้าน ซึ่งต่างก็เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องอีกด้วย และยังเอื้ออำนวยต่อการ
ค้า รงอยู่และการขยายตัวของธุรกิจทางเพศด้วย

1-2 สว่าง ทิพคุณ และคณะ, "รายงานโสเภณี : สภาพปัญหา สาเหตุและ
มาตรการหลักในการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา," โดยได้รับมอบหมายจากคณะอนุกรรมการแก้ปัญหา
โสเภณี ในคณะกรรมการกิจการสตรีและเยาวชน สภาผู้แทนราษฎร, พฤษภาคม 2532,
หน้า 9.

2. ปัจจัยทางสังคม ค่านิยม วัฒนธรรม

แม้ว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจความยากจนเป็นสาเหตุพื้นฐานของการนำเด็กมา ประกอบการค้าประเวณี แต่สำหรับความยากจนก็มีข้อปัจจัยเพียงตัวเดียว ทั้งนี้ ปรากฏการณ์ ที่พบคือ เด็กหญิงที่ยากจนจากชนบทจำนวนมากมิได้แก้ปัญหาลำบากของตนโดยการเลือกที่จะ มีอาชีพที่ ปัจจัยทางสังคม ค่านิยม วัฒนธรรม จึงเป็นสาเหตุควบคู่ไปกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ ที่นำเด็กหญิงสู่กระบวนการค้าประเวณี และทำให้กิจกรรมการค้าอยู่ในสังคมอย่างฝังรากลึกและ มีวิวัฒนาการของปัญหาในหลากหลายรูปแบบ และทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น

ในส่วนของปัจจัยทางสังคม ค่านิยม วัฒนธรรม นั้น สามารถพิจารณาได้ว่าเป็นเงื่อนไขที่ทำให้กิจกรรมการค้าประเวณีดำรงอยู่ได้ ตลอดจนเป็นตัวกระตุ้นและแรงผลักดัน ให้หญิงประกอบการค้าประเวณี ซึ่งพอจะแบ่งกล่าวได้เป็นประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ก. หัตถ์คติที่ผิดในเรื่องค่านิยมทางเพศ
- ข. ค่านิยมที่มุ่งเงินและความสะดวกสบายทางวัตถุ
- ค. สภาพชุมชนที่ขาดความรับผิดชอบต่อกัน
- ง. ผลกระทบจากการส่งเสริมการท่องเที่ยว
- ก. หัตถ์คติที่ผิดในเรื่องค่านิยมทางเพศ

(1) แนวคิดและความเชื่อผิด ๆ (Myth) ที่เชื่อว่าผู้ชายมีความ ต้องการทางเพศมากกว่าผู้หญิง ดังนั้น ผู้ชายจึงสามารถจะมีเพศสัมพันธ์ได้โดยไร้ขอบเขต จำกัดทั้งก่อนแต่งงานและหลังแต่งงาน และก่อให้เกิดเป็นหัตถ์คติและค่านิยมว่าผู้หญิงจะทอง เป็นฝ่ายรักษาพรหมจรรย์ของตนเอง และต้องรักษาวงศ์วานตัวจนถึงวันแต่งงาน อันเป็นหัตถ์คติ ที่สะท้อนความไม่เท่าเทียมกันในแบบแผนพฤติกรรมทางเพศระหว่างหญิงและชาย (Double Standard) ทั้ง ๆ ที่ความเป็นจริงนั้น การที่ชายมีความต้องการและจำเป็นทางเพศมากกว่า หญิงนั้น มิได้อุบัติบนฐานความเป็นจริงทางสรีรศาสตร์แต่อย่างใด หากแต่เป็นความเชื่อที่

ถูกครอบงำทางวัฒนธรรมจากประเพณีดั้งเดิม หมายถึง ความเป็นจริงทางสังคม มีพลังมากกว่าความเป็นจริงทางกายวิภาคศาสตร์...¹

(2) ความเชื่อของสังคมทั่วไปที่ยอมรับว่า การไปเที่ยวโสเภณีเป็นการชบชวรม เพราะถือว่าเป็นการสะสมประสบการณ์ในการมีเพศสัมพันธ์ โดยคิดว่าเมื่อแต่งงานแล้ว จะให้ความสุขทางเพศแก่ภรรยาได้ดีกว่าผู้ชายที่ไม่เคยไปเที่ยวโสเภณี ทั้ง ๆ ที่ข้อเท็จจริงทางการแพทย์พบว่า การไปเที่ยวโสเภณีมักก่อปัญหาเกี่ยวกับความเสื่อมสมรรถภาพทางเพศของผู้ชายได้ เนื่องจากการมีเพศสัมพันธ์กับโสเภณีได้มีพื้นฐานมาจากความผูกพัน ความเข้าใจ และความรัก...² และเนื่องจากผู้ที่ไปเที่ยวโสเภณีเพื่อหาประสบการณ์ดังกล่าว ส่วนมากจะเป็นชายหนุ่มที่เพิ่งพ้นภาวะเด็กชาย ดังนั้น ความต้องการรวมเพศกับโสเภณีจึงต้องการหญิงหรือเด็กหญิงที่มีอายุน้อยกว่าตน ซึ่งเป็นการกำหนดอุปสงค์ (demand) ต้องการโสเภณีที่เป็นเด็กหญิงในจำนวนมากกว่าหญิงมีอายุ

(3) แนวคิดและความเชื่อของสังคมทั่วไปในระบอบกษัตริย์ ค่อนข้างจะเข้าใจว่าโสเภณีเป็นของคหบดีเมืองที่ไม่ดีทางแก้ไขได้ และผู้ชายโดยสรีระแล้วต้องการมีการระบายหรือปลดปล่อยอารมณ์ทางเพศ หากไม่แล้วความเก็บกดอันนี้จะนำไปสู่ปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราหญิงทั่วไปในสังคม ความเชื่อเหล่านี้จะถือได้ว่าเป็นความเชื่อที่ผิดไปจากความเป็นจริง ทั้งนี้ เพราะจำนวนคดีข่มขืนกระทำชำเรามิได้ลดลงเลยแต่กลับเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และจำนวนโสเภณีก็น่าจะมีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ นอกจากนั้น การวิจัยหลายชิ้นพบว่าการข่มขืนกระทำชำเรามิได้เป็นการแสดงออกซึ่งการระบายความต้องการทางเพศเท่านั้น หากแต่เป็นการ

¹ Vern and Bonnie Bullough, *Prostitution : An Illustrated Social History* (New York : Crown Publishers, Inc.), p. 267.

² อุกมสิณี ศรีแสงนาม, เพศโสเภณี, (กรุงเทพมหานคร: ป.สัมพันธ์พาณิชย์, 2525), หน้า 51+53.

แสดงออกของปมปัญหาทางจิตใจ¹ ถึงงานวิจัยของ Groth และ Binbaum ซึ่งได้ศึกษาวิจัยในเชิงคลินิกกับผู้ที่ก่อโทษคดีข่มขืน 500 ราย ในเรือนจำพร้อม ๆ กับการบำบัดรักษาอย่างต่อเนื่องใช้เวลาถึง 20 ปี พบว่าการข่มขืนกระทำชำเราเป็นพฤติกรรมที่ฝังแน่นทางจิตใจขั้นสูง โดยผู้ข่มขืนจะฝังใจว่าเรื่องเพศเป็นของต่ำเลวทราม ขณะที่กระทำเพื่อชิงซึ่งเป็นหญิงจึงต้องการให้เหยื่อประอะเบือนความเลวร้ายนั้นไว้ เพราะหญิงเป็นตัวแทนของสิ่งที่เขาเกลียดชังและหวาดกลัว ดังนั้น การข่มขืนจึงเป็นการกระทำทางเพศชนิดเทียม (Pseudo Sexual Act) ไม่ใช่การกระทำทางเพศโดยตรง (Sexual Act) ถึงที่คนทั่วไปมักเข้าใจผิด ๆ²

จากการศึกษาของผู้วิจัยโดยการสัมภาษณ์นักโทษเด็กชายผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราได้ข้อสรุปว่า³ ที่กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรานั้น 70 % ของผู้กระทำผิดไม่มีความต้องการระบายหรือปลดปล่อยอารมณ์ทางเพศ และ 80 % ของผู้กระทำผิดเห็นว่า โสเภณีจะมีอยู่หรือไม่ไม่เกี่ยวกับการกระทำความผิด (แม้จะได้เที่ยวโสเภณีกันแล้วก็ยังคงกระทำความผิดได้) ดังปรากฏจากตารางที่ 1

ศูนย์วิทยพัชกร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ "ชายผู้เที่ยวประเวณี," การประชาสงเคราะห์, ปีที่ 30 ฉบับที่ 4, กรกฎาคม-สิงหาคม 2530, หน้า 30.

² Jean H. Binbaum and Nicholas A. Groth, Men Who Rape : The Psychology of the offender, (New York, 1979), p. 79

³ สัมภาษณ์นักโทษเด็กชายจำนวน 10 คน ที่ทัณฑสถานวัยหนุ่มมีบุรี เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2534

ตารางที่ 1 ความเห็นของนักโทษชายเกี่ยวกับกระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา

อันดับที่	อายุขณะ กระทำความผิด	กระทำความผิดเพราะ ต้องการระงาย หรือปลดเปลื้อง อารมณ์เพศใช่ หรือไม่	เคยเพี้ยวโส รมณี หรือไม่	ชอบเพี้ยวโส รมณี หรือไม่	คิดว่าหากได้เพี้ยว โส รมณีก่อนแล้ว ก็จะไม่กระทำ ผิดใช่หรือไม่
1	18	ไม่ใช่	ไม่เคย	ไม่ชอบ	ไม่ใช่
2	18	ไม่ใช่	เคย	ชอบ	ไม่ใช่
3	19	ใช่	เคย	ชอบ	ใช่
4	20	ไม่ใช่	เคย	ไม่ชอบ	ไม่ใช่
5	21	ไม่ใช่	เคย	ไม่ชอบ	ไม่ใช่
6	21	ใช่	เคย	ชอบ	ใช่
7	21	ไม่ใช่	ไม่เคย	ไม่ชอบ	ไม่ใช่
8	23	ไม่ใช่	เคย	ไม่ชอบ	ไม่ใช่
9	24	ใช่	เคย	ไม่ชอบ	ไม่ใช่
10	24	ไม่ใช่	เคย	ไม่ชอบ	ไม่ใช่
		ใช่ 30% ไม่ใช่ 70%	เคย 80% ไม่เคย 20%	ชอบ 30% ไม่ชอบ 70%	ใช่ 20% ไม่ใช่ 80%

(4) ความคิดและความเชื่อของสังคมที่ว่าโสเภณีที่เป็นเด็กหญิง ยี่สิบอายุข้อย
เท่าใดก็ยิ่งจะให้ความตื่นตัวหรือผลประโยชน์ในการร่วมประเวณีมากเท่านั้น เพราะสภาพ
ร่างกายยังไม่ผ่านการร่วมประเวณีมามากนัก และเด็กหญิงมักจะไม่มีการฉวยโอกาสที่หลอกลวง ทำ
ให้เป็นที่พอใจของชายนักเที่ยวมากกว่า¹

(5) ความคิดและความเชื่อของสังคมในหมู่ชายสูงอายุว่าการไถ่รวมเพศกับ
เด็กหญิงจะเป็นสิ่งเพิ่มพละกำลังทางเพศ จนถึงกับทำให้ชายนักเที่ยวที่เป็นคนสูงอายุยอมเสีย
เงินเป็นจำนวนมาก เพื่อให้ไถ่รวมเพศกับเด็กหญิงเป็นคนแรกหรือที่เรียกกันในหมู่นักเที่ยวว่า
"เบ็คบริสุทธี"²

(6) ความเข้าใจของสังคมที่ว่ากรรมโสเภณีจะช่วยลดปัญหาการมีภรรยาช้อย
แต่ในข้อเท็จจริงชายผู้เที่ยวโสเภณีจำนวนไม่น้อยที่มีภรรยาช้อย และยังคงเที่ยวเซ่นเซิม และ
เมื่อดูใจภรรยาอีกแง่หนึ่ง ภรรยาช้อยก็คือรูปแบบโสเภณีที่ผู้ชายคุยกับชายคนเคียว แทนที่จะเป็น
ของสาธารณะนั่นเอง³

(7) จากสภาพในสังคมทั่วไป กล่าวได้ว่า ชายที่เที่ยวโสเภณีเป็นผู้ไม่
มีความนึกและเป็นความชอบธรรมที่ได้มาจากการแลกเปลี่ยนเงินตรา ทั้งนี้ เพราะโดย
กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ผู้ชายที่ไปเที่ยวโสเภณีได้รับการยอมรับและรางวัล (reward)
จากพฤติกรรมเที่ยวโสเภณีมากกว่าได้รับคำติเตียนหรือลงโทษ (punishment) สังเกตได้
จากข้อความที่ปรากฏในสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ และในวงสนทนาของเพื่อนชายหรือแม้แต่
เพื่อนทางเพศที่คุ้นเคยกัน ก็อาจกล่าวถึงการไปเที่ยวโสเภณีในเชิงสนุกสนานมากกว่าติเตียน
โดยเฉพาะการไปเที่ยวโสเภณีที่เป็นเด็กหญิง

1-2 ข้อเท็จจริงจากการสัมภาษณ์เจ้าของผู้ประกอบการสถานค้าประเวณีประเภท
โรงแรมและอาบอบนวด ในเขตกรุงเทพมหานคร, พ.ศ. 2532-2533

3 รัตนา ฆาปนารสังสุทธี, ชายผู้เที่ยวกับปัญหาการค้าประเวณี : ศึกษาเฉพาะกรณี
นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร, วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์
ศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2528, หน้า 42.

แนวคิดและความเชื่อที่เกี่ยวกับการมองโศภณี โดยเฉพาะโศภณีที่เป็นเด็กหญิง และสถาบันการศึาประเพณีในสังคมไทยนั้น กล่าวไ้ว่าเป็นสิ่งทีี่สะสมและส่งผ่านกันมาหลายรุ่นคน และไ้กลายเป็นวัฒนธรรมทางเพศของสังคมที่มีผู้รับรองและส่งผ่านไปยังคนรุ่นต่อไป โดยผ่านกระบวนการชึคเกลาทางสังคม (Socialization) ใ้มีความเชื่อและยอมรับตอ ๆ กันไป แนวคิดและความเชื่อข้างต้น ใ้ให้หญิงโศภณีโดยเฉพาะทีี่เป็นเด็กหญิงถูกมองว่าเป็นความชอบธรรมและเป็นเรื่องปกติธรรมดาทีี่มีขึ้นในสังคม โดยไม่วิสั้ว่าเป็นปัญหาของสังคม แนวคิดและความเชื่อดังกล่าไ้เป็นรากฐานและเป็นปัจจัยสำคัญทีี่ใ้การนำเด็กหญิงมาเพื่อศึาประเพณีทำรง อยู่และมีอยู่ต่อไปตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ข. คานีเยทีี่งเพื่อและความสะทวสบายทางวัตถุ

ปัจจุบันเครื่องชึ้วัตถุคุณภาพชึ้ชีวิตมีคอบุ้ทีี่คุณภาพในทางร่างกายและจิตใจของมนุษย์ หากแต่อบุ้ทีี่ความมั่งเงินหรือปัจจัยทีี่จะชึ้หาหรือจัดหาทรัพย์สิน วัตถุมาครอบครอง ในสภาพสังคมทีี่เปลี่ยนแปลงไป การเจริญเติบโตในระบบทุนนิยมใ้เด็กหญิงชามหาจำนวนมาก เกิดคานีเยทีี่งใหม่เพื่อหางวัตถุ นิเยความเป็นอบุ้ทีี่สะทวสบาย และมีทัศนคติทีี่ถูกแกลนการทำงานหนัก ซึ่งคานีเยดังกล่าไ้แทรกซึมเข้าไปในวัฒนธรรมท้องถิ่นของท้องถิ่นทางภาคเหนือทั้ไปมาก ตัวอย่างจากการสำรวจวิจัยของ สุนีย์ มัลลิกะมาลย์ และคณะ เมื่อปี พ.ศ. 2526¹ พบว่า "หญิงโศภณีส่วนใหญ่จะมีมูลค่าเนาอบุ้ทางภาคเหนือของประเทศ ซึ่งโศภณีประเภทสมัครใจมีถึงร้อยละ 76.80 และเป็นประเภทไมสมัครใจ มีถึงร้อยละ 74.40"

ปัญหาคานีเยบริโภคนิยมชึ้งแพร่หลายไปสู่ท้องถิ่นชามหาทั้ไป ไ้ก่อให้เกิดปรากฏการณ์ทีี่เด็กหญิงจำนวนมากเข้าสู่กระบวนการศึาประเพณีโดยสมัครใจ นอกจากนั้นมีการมารดาของ เด็กหญิงเหล่านั้นยังนิยมชมพริใจทีี่จะชามบุตรสาวของตนให้ไปเป็นโศภณี ดังที่มีปรากฏการณ์ทีี่ประชาชนชาวตำบลเซ บ้านเซ หมู่ที่ 1 อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ มีหนังสือถึงสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2526 เลาให้ฟังถึงเหตุการณ์

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 88.

การหลอกสาวไทยไปขายต่างประเทศ¹

"พฤติกรรมที่ช่วยอธิบายนำคดีนี้อีกอย่างหนึ่ง คือ หญิงสาวที่จะถูกนำไปขายนั้น จะต้องผ่านการทดสอบด้วยดารยฆมเสียสาวใหญ่ฝูงมคังดูลาวนี้ เขยฆมเสียดูอน ซึ่งหมายความว่าถ้าฝรั่งมันชอบใจก็จะไป ถ้ามันไม่ชอบใจก็ไม่นับว่าเสียสาวบุรี หรืออาจจะมีเงินปลงใจให้แก๊งการเสียสาวบางเล็กน้อย สำหรับสถานที่ทดสอบความสาวนั้น ทราบว่าในบางทอแมของนางเพียงนั่นเอง โดยจะจัดในทำนองงานสังสรรค์ มีการร้องรำทำเพลง เล่นการพนัน (โคเสียเป็นจำนวนแสน ๆ) และสินสุทลงควยดูวาทศอขความสาว หรือหญิงที่ไปทดสอบความสาวที่มานุของหญิงสาวที่ตกลงการจะไปนั่นเอง โดยที่คนอื่น ๆ หรือทอแมจะรออยู่ข้างล่างอย่างคนลีนความคิก.."

การที่ทอแมนิยมขายลูกสาวไปเป็นโสเภณี สืบเนื่องมาจากค่านิยมแบบบริโภคนิยม นิยมความสะดวกสบายทางวัตถุ ทางที่มีความหวังว่าการที่เด็กหญิงนิยมขมออกไปค้าประเวณีจะมีช่องทางในการหาเงิน และถ้าประสบโชคก็มีโอกาสพบปะรู้จักกับคนร่ำรวย แต่งงานกันหรือเป็นเมียช้อยก็ตาม ก็จะกลับมาในท้องถิ่นอย่างมีหน้ามีตา และส่งเสียให้ทอแมได้รับความสะดวกสบาย² หลายคนนำเงินที่ได้มาใช้จ่ายและบริจาคสร้างสิ่งต่าง ๆ ในวัดประจำหมู่บ้านได้คราวละมาก ๆ³ ในเดือนเมษายนของทุก ๆ ปี โสเภณีจะพากันกลับบ้านเกิดเป็นส่วนใหญ่ มีการจัดผ้าป่าไปหอกได้เงินเข้าวัดจำนวนมาก ราคากำหัวทอแมอยู่ (คนเช่าคนแก) นิยมกวะทางเสริมธุรกิจในช่วงเดือนเมษายนจะเฟื่องฟู การเงินสะพัดอย่างมาก⁴ สิ่งเหล่านี้ทำให้หญิงในท้องถิ่นต้องการเสี่ยงโชคบ้าง จึงเลียนแบบพฤติกรรมกรรมกร เป็นโสเภณีกันเป็นจำนวนมาก

¹ จดหมายร้องทุกข์ของประชาชนชาวตำบลเข้ บ้านเข้ อำเภอชุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ มีถึงสมาริภคสภานุแทนราษฎร เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2526, หน้า 152

² "สวัสดิ์ใหม่ควยโสเภณีแก้ความอับตยั้งในสังคมไทย," สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ 35 ฉบับที่ 30, (8-14 มกราคม 2532), หน้า 20.

³ "อีกบทหนึ่งของปัญหาโสเภณีเด็ก" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ปีที่ 35 ฉบับที่ 39, (12-18 มีนาคม 2532), หน้า 17.

⁴ "เมฆา กำสรวลเอื้องเหนือคืนถิ่น," มติชนสัปดาห์, ปีที่ 8, ฉบับที่ 2598, (14 เมษายน 2528), หน้า 17.

นอกจากนี้คำนิยามดังกล่าว ยังมีผลต่อการ เปลี่ยนแปลงทัศนคติของชายหนุ่มต่ออาชีพ การค้าประเวณี ซึ่งผลการสำรวจของรองศาสตราจารย์สุนีย์ มัลลิกะมาลย์ ใ้พบว่า ¹

"ชายหนุ่มส่วนใหญ่มีความ เห็นว่าควรที่หญิงออกไปค้าประเวณีนี้ เพราะเขามีเงินการออกไปทำงานอย่างหนึ่ง เมื่อได้เงินก็นำกลับมาصرف ความเจริญให้กับท้องถิ่นและ เมื่อถนัดถึงความคิดเห็นต่อการแต่งงานอยู่ กินกับหญิงโส รมณีที่เล็กและกลับมาอยู่บ้านเดิม ทบว่าส่วนใหญ่ ไม่มีความ รังเกียจในอาชีพเดิมของหญิง และบันทึกที่จะแต่งงานด้วย โดยมีเหตุสุด สมัยสุนทรวสุโส รมณีที่เล็กอาชีพแล้ว มีจุดจะมีฐานะมั่นคง มีที่นา ที่ไร ซึ่ง ชื่อไวระฐูหวางค้าประเวณี ทำให้ชายที่แต่งงานด้วยไม่คงลำบากจน ระบายสร้างเนื้อสร้างตัวมากนัก"

ที่น่าสนใจไม่น้อยไปกว่าข้างต้นก็คือ ทัศนคติของผู้ชายผู้แตกการค้าประเวณีของหญิง ในท้องถิ่น หนาว

"ผู้ชายผู้แตกการค้าประเวณีนี้ แต่ปัจจุบันลูกน้อยลงไม่มาก จนกระทั่งไม่มีความรู้สึกรังเกียจเลย หลังจากที่ใครๆจะออกไป เป็นโส รมณีก็มีใครสักคนพอแม่พี่น้องให้ลุ่มมากเกิดครั้น กลับมาเงินทอง กลับมาจนเจือจรรอบครัว บางครั้งช่วยทุยทุสน และยังช่วยเสริมสร้าง ครอบครัวยิ่งขึ้นคงช่วยการซื้อที่ทำกิน แต่ผู้ชายก็ไม่พอใจอยู่ประการหนึ่ง หญิงโส รมณีเมื่อเลิกอาชีพและกลับมาแล้วมักไม่ยอมทำงานหนักประเภทใช้ แรงงาน เช่น ทำไร ทำนา กลับนิยมจ้างผู้อื่นทำ..."

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะมีบางกรณีที่ไม่ประสบผลสำเร็จจากการค้าประเวณี ก็ยังไม่ สามารถตัดกั้นการ เขาอย่างกันในเรื่องนี้ได้ และส่วนมากจะปกปิดไม่ให้เพื่อนบ้านรับรู้ ใน ครอบครัวยังคงมีการ เตรีมการส่งลูกสาวคนต่อไปเข้าสู่การค้าประเวณี ไม่วา บุตรสาวคนแรกจะประสบหรือไม่ประสบผลสำเร็จก็ตาม ²

¹ สุนีย์ มัลลิกะมาลย์ และคณะ, ปัญหาโส รมณี : การแสวงหามาตรการทาง กฎหมายและมาตรการอื่น ๆ ที่เหมาะสมในประเทศไทย, หน้า 88-89.

² มุลลิกะมาลย์, รายงานผลการดำเนินงานโครงการสตรีสู่ชนบท, จัดโดยกองพัฒนา สตรี กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย และมูลนิธิยูนิเซฟ, ตุลาคม-ธันวาคม, 2531, อีศานา, หน้า 14.

นอกเหนือจากปัจจัยด้านค่านิยมแบบบริโภคนิยม ที่เป็นกระบวนการยอมรับชมเชยทางสังคมให้ชาวชนบทเกิดความรู้สึกอยากมีและอยากได้ปัจจัยทางวัตถุมาเพิ่มความสะดวกสบายในชีวิต โดยไม่คำนึงถึงที่มาแล้ว ปัจจัยสำคัญอื่น ๆ ที่สำคัญและเป็นตัวสนับสนุนที่ทำให้การนำเทคโนโลยีมาเพื่อการค้าประเวณียังคงดำรงอยู่ได้ ได้แก่

- อิทธิพลจากสื่อมวลชน โดยเฉพาะวิทยุท้องถิ่น ซึ่งเป็นสื่อที่เข้าถึงชนบทได้มากที่สุดกว่าสื่อชนิดอื่น ๆ มักจะเสนอภาพความสวยงาม และความเจริญของเมืองหลวงหรือเมืองใหญ่เป็นค่านิยมหลัก ซึ่งอาจเป็นผลให้ชาวชนบทนิยมหรือพยายามผลักดันตนเองเข้าสู่กระบวนการต่าง ๆ ที่จะนำมาซึ่งความสะดวกสบายต่าง ๆ โดยไม่คำนึงถึงความสูญเสียอื่น ๆ ¹

- กลไกของรัฐบาลบางแห่ง มีส่วนรู้เห็นเป็นใจกับกระบวนการเสาะหาหญิงไปสู่ขบวนการค้าประเวณีด้วย เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้านบางคน หรือบางครั้งก็เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจบางรายในบางท้องถิ่น

- ค่านิยมในการสนับสนุนการประกวดความงาม โดยได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐบาลและหน่วยงานต่าง ๆ ในภาคธุรกิจเอกชน เป็นส่วนหนึ่งของการถ่ายทอดคุณธรรมการกตัญญูทางเพศ ที่เปรียบหญิงเป็นสินค้ามากกว่าอย่างอื่น

- ค่านิยมในการจัดเตรียมเด็กหญิงไว้รับรองข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ เวลาไปตรวจราชการตามหัวเมือง

ฯลฯ

ปัจจัยดังกล่าว เหล่านี้ล้วนแต่เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมทัศนคติและค่านิยมแบบบริโภคนิยม การนิยมวัตถุและความรุ่งเรืองในหมู่เด็กหญิงและยังเป็นแรงดึงดูดและกระตุ้นจากชนบทให้ถูกนำเข้าสู่กระบวนการค้าประเวณีโดยสมัครใจ เป็นจำนวนมากมาย สำหรับเด็กหญิงในเมืองในปัจจุบันนั้น ได้เกิดแนวโน้มในความนิยมวัตถุ วัฒนธรรมที่รุ่งเรือง เพื่อใฝ่หาให้เกิดสภาพที่เด็กวัยรุ่นในเมืองหลวงจะก้าวไปสู่อาชีพโสเภณีมากขึ้น เด็กสาววัยรุ่นจำนวนมากได้รับค่านิยมของการรักสวยรักงาม และนิยมชมที่จะเป็นโสเภณีแฝงเร้น ซึ่งแฝงตัวอยู่ตามย่านสรวลเสสันค้ำฟ้า

¹ "เส้นทางค้าเนื้อสกปรก," มติชนสุดสัปดาห์, ปีที่ 9, ฉบับที่ 442, (19 กุมภาพันธ์ 2532) : 15

ชื่อเสียงต่าง ๆ เช่น สยามเซ็นเตอร์ ราชคำวรี เคอะมอลล์ ทำสัปดาห์ไป เป็นกัน ซึ่งสภาพเช่นนี้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อชาวต่างประเทศ เกิดภาพพจน์ไม่ดีต่อเด็กหญิงไทยโดยขาดการแยกแยะ ดังกับหนังสือชื่อ Bangkok's Backstreets : A guide to the pleasures of the world's next open city ของนาย Bob Todd ซึ่งลงพิมพ์ที่สหรัฐอเมริกาในปี 2529 ใ้ทุกถึงสถานที่ที่วัยรุ่นสาวไทยมักจะไปมีวุ่น และชาวต่างประเทศสามารถเรียกใช้บริการได้ ณ บริเวณ "...ป้ายรถเมล์ เป็นแหล่งสำคัญที่คนจะพบสาวสวยและเด็กหญิงจำนวนมากมาหยุดยอก ใต้แก นริเวณรชมร่วมมหาวิทยาลัย ป้ายหน้า เอเชีย เอ เอรีควีนแถวสี่แยกหน้าถนนวิทยุพลาซ่า โฮเบอร์เกอร์ (สาขาศึกษาพัฒนา และสี่แยก)..."¹

สภาพดังกล่าวได้แสดงให้เห็นว่าปัจจัยทางสังคม วัฒนธรรม ที่ให้ความสำคัญกับทัศนคติและค่านิยมแบบบริโภคนิยม และความมุ่งเพื่อ สะดวกสบาย ได้แผ่ขยายจากสังคมเมืองไปสู่สังคมชนบท ได้มีผลเปลี่ยนแปลงการดำรงอยู่ของวิถีชีวิตดั้งเดิมลงแล้วเป็นจำนวนมาก ซึ่งเมื่อผนวกกับความพึงพอใจของพ่อแม่ผู้ปกครองของเด็กหญิงในชนบท จึงกลายเป็นพลังจูงใจที่พาส่งใจที่จะมีการนำเอาเด็กหญิงค้าประเวณีดังกล่าว ทั้งนี้ โดยมีปัจจัยความยากจนเป็นพื้นฐานของปัญหา

ก. สภาพชุมชนที่ขาดความรับผิดชอบต่อกัน

ปัจจุบันชุมชนภาคเหนือบางแห่งมีการส่งเสริมให้เด็กหญิงและผู้หญิงเข้าสู่ขบวนการค้าประเวณีอย่างเปิดเผย ทั้งนี้ เพราะปรากฏการณ์ที่เด็กหญิงและผู้หญิงบางรายเมื่อกลับบ้านและนำเงินที่ได้จากการประกอบอาชีพไปเสริมมาบริจาคว่างวัด โรงเรียน ทอกรู้น ทอผ้า เพื่อสร้างภาพพจน์ใหม่ของตนและทำให้ชุมชนยอมรับมากขึ้น ดังกับในบางท้องถิ่นที่ขบวนไปทัศนรับใส่ เหมที่กลับบ้านจากสถานีรถไฟโดยสารและมีการขายศรีสู่ขวัญ เมื่อผู้หญิงและ

¹ จกหมายข่าวศูนย์ข่าวผู้หญิง, ปีที่ 4 ฉบับที่ 4 (ตุลาคม-ธันวาคม 2531) : 3

เด็กหญิงกลับบ้าน หรือจะเดินทางไปต่างประเทศ¹ โดยผู้คนที่อยู่ในชุมชนไม่มีใครขัดขวางหรือควบคุมไม่ให้เหตุการณ์ลักษณะนี้เกิดขึ้น ทั้ง ๆ ที่ในอดีตผู้สูงอายุในชุมชนจะเป็นผู้เฝ้าระวังหน้าที่จัดการหรือไกล่เกลี่ยปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน ในลักษณะของการควบคุมทางสังคม โดยอาศัยเกณฑ์จากวัฒนธรรมท้องถิ่นในชุมชนเป็นมาตรการในการควบคุม แต่ในสภาพปัจจุบันการควบคุมในชุมชนในลักษณะเช่นนี้เสื่อมสลายไป ลักษณะความเป็นอยู่แบบพึ่งพาอาศัยและร่วมกันรับนิคชยระหว่างเครือญาติและชุมชนหมดไป กลายเป็นการดำรงชีวิตอยู่แบบตัวใครตัวมัน ทำให้ชุมชนไม่สามารถทำหน้าที่ควบคุมปรากฏการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ได้ดังเดิม

๑. ผลกระทบจากการส่งเสริมการท่องเที่ยว

การที่รัฐบาลได้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวนั้น ก็เป็นปัจจัยอีกด้านหนึ่งที่ทำให้เกิดความต้องการผู้หญิงและเด็กหญิงให้เข้าสู่การค้าประเวณีมากขึ้น ทั้งนี้ เพราะเป็นความต้องการของนักท่องเที่ยวบางส่วน² ประกอบกับเมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวเป็นจำนวนมากก็ย่อมก่อให้เกิดการบริหาร และสถานเริงรมย์ต่าง ๆ ขึ้นเป็นจำนวนมากเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ผู้หญิงและเด็กหญิงจำนวนมากจากชนบทซึ่งว่างจากการงานเมื่อพ้นฤดูการทำนา และคางจางแรงงานทำในการประกอบอาชีพอย่างอื่น จึงเลือกเข้าไปทำงานในสถานบริการและสถานเริงรมย์ต่าง ๆ และผลที่สุดก็ขายบริการทางเพศให้แก่นักท่องเที่ยวเพื่อรายได้ที่มากกว่าเดิมเป็นต้น

3. ปัจจัยด้านการศึกษา

ปัญหาการที่ผู้หญิงและเด็กหญิงในชนบทห่วยการศึกษา ขาดโอกาสในการเรียนหนังสือ เป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่ซ้ำเติมให้ผู้หญิงและเด็กหญิงตกเป็นเหยื่อของขบวนการล่อลวงมากขึ้น จากข้อมูลด้านการศึกษาพบว่า³ ทุกระยะของการสำรวจ (ปี 2493-2523) ร้อยละของการอ่านเขียนไม่ได้เป็นหญิงมากกว่าชายถึง 3 เท่า ดังตารางที่ 2

¹ มุสนิธิผู้หญิง, รายงานผลการดำเนินงานโครงการสตรีสู่ชนบท, จัดโดยกองพัฒนาสตรี กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย และมุสนิธิผู้หญิง, ตุลาคม-ธันวาคม 2531, อิศำเนา, หน้า 16.

² สยามรัฐรายวัน ฉบับประจำวันที่ 23 มีนาคม 2531, หน้า 1.

³ "ปัญหาโส เภมีกับโอกาสของผู้หญิงในการศึกษาและอาชีพ," วารสารการศึกษา นอกโรงเรียน, ปีที่ 22, ฉบับที่ 124 (กุมภาพันธ์-มีนาคม 2528) : 28

ตารางที่ 2 แสดงถึงจำนวนร้อยละของหญิงที่อ่านเขียนไม่ได้ ซึ่งมีจำนวนมากกว่าชายใน
ทุก ๆ ระยะของการสำรวจ (ปี 2493-2523)

ปี พ.ศ.	ประชากรที่มีอายุ 10 ปีขึ้นไป		ร้อยละของการอ่านเขียนไม่ได้	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
2493	6,143,460	6,183,926	32.6	59.8
2503	9,004,412	9,021,992	19.4	39.0
2513	11,581,765	11,871,557	11.1	25.0
2523	16,956,000	16,571,000	6.26	17.55

จากข้อมูลด้านการศึกษาของผู้หญิงและเด็กหญิง ศึกษาโดยมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการ
พัฒนาประเทศไทยระบุว่า ในช่วงระยะเวลาหลายสิบปีที่ผ่านมา แม้อัตราการไม่รู้หนังสือ
ของสตรีจะลดลง แต่อัตราการไม่รู้หนังสือของสตรียังสูงกว่าชายอย่างชัดเจน และจาก
รายงานการสำรวจไม่รู้หนังสือ สำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งได้ศึกษาระดับการศึกษาของผู้หญิง
และเด็กหญิงอายุตั้งแต่ 7 ปีขึ้นไปใน พ.ศ. 2528 พบว่า ¹ "...ผู้หญิงและเด็กหญิงมีการ
ศึกษาน้อยกว่าชาย ผู้หญิงและเด็กหญิงส่วนใหญ่ร้อยละ 88.30 ใ้รับการศึกษาระดับประถม
4 หรือต่ำกว่า..."

โดยสรุป สตรีในชนบทส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาน้อย และยังขาดโอกาสในการฝึกฝน
การประกอบอาชีพ ผู้หญิงและเด็กหญิงชนบทจึงถูกผลักดันเข้าสู่ตลาดแรงงานโดยไม่มีโอกาส
เลือก เมื่อมาเผชิญกับสิ่งแวดล้อมและความต้องการรายได้มาก ๆ จึงเป็นแรงจูงใจให้ผู้หญิง

¹ มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, ข้อมูลเกี่ยวกับสตรีไทยในค่าน
การศึกษา, โครงการสตรีกับการพัฒนา สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2531.

และเด็กหญิงถูกนำเข้าสู่อาชีพหญิงบริการ เป็นจำนวนมากขึ้น ยิ่งในหมู่นักเรียนที่ไม่รู้หนังสือ หรือพูดภาษาพื้นเมืองไม่ได้ เช่น ชาวเขา ยิ่งมีโอกาสถูกกลั่นแกล้งมาเป็นโสเภณีมากขึ้น นอกจากนี้ ในบางชุมชนที่มีขบวนการค้าประเวณีหนาแน่น ผู้คนมักจะไม่เห็นประโยชน์ของการศึกษา เพราะการค้าประเวณีสามารถให้ผลตอบแทนได้ดีกว่า เช่น ผู้หญิงและเด็กหญิงสามารถนำเงินที่ได้มา ปรับปรุงความเป็นอยู่ของครอบครัวได้ยิ่งขึ้น บางรายมีปรากฏการณ์ที่แสดงว่าได้แต่งงานกับ ชาวไทยและชาวต่างประเทศที่ร่ำรวย แม้จะเป็นเพียงภริยาน้อย แต่ก็มีชีวิตที่มั่นคงขึ้น ดังนั้น ในบางพื้นที่จึงมีเด็กเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับน้อยลง จนครูต้องเป็นฝ่ายขอร้องพ่อแม่เด็ก ให้ลูกสาวเรียนต่อจนจบ ป.6 ทั้งนี้ เพราะเด็กบางคนเมื่อขึ้นชั้น ป.5 ก็เริ่มถูกจองตัวกัน แล้ว¹

นอกจากนี้ การขาดการศึกษาและการไม่รู้ข่าวสารที่เที่ยงตรงและทันการณ์ ทำให้ ชาวชนบทหลายหลัง และชนแอ่งทางความคิด เป็นเหตุให้ถูกกลั่นแกล้ง ขูดรีดเอาเปรียบและ ถูกครอบงำได้ง่าย

4. ปัจจัยเกี่ยวกับตัวของเด็ก

นอกเหนือจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ค่านิยม และการศึกษา ดังที่ได้อธิบายไว้ข้างต้นแล้ว ปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งมีลักษณะเป็นปัจจัยเกี่ยวกับตัวของเด็กหญิง ก็เป็น ปัจจัยสำคัญที่เสริมหรือผลักดันให้เด็กหญิงตัดสินใจเข้าสู่โสเภณีได้ง่ายขึ้น เป็นที่น่า

ก. ปัญหาการหย่าร้างในครอบครัว ผู้หญิงและเด็กหญิงจำนวนมากไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตแต่งงาน เมื่อเกิดปัญหาหรือความขัดแย้งกันขึ้นในครอบครัว จนถึงกับประสบ ภาวะหย่าร้างในครอบครัว ก็ประสบชีวิตและหันเหไปสู่การค้าประเวณีได้ง่ายขึ้น

¹ รายงานผลการดำเนินงานโครงการสตรีสู่ชนบท, จัดโดยกองพัฒนาสตรีกรมการ พัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย และมูลนิธิหญิง, ตุลาคม-ธันวาคม 2531, อีศานา, หน้า 13.

ข. ภาวะในการอุปการะเลี้ยงดูครอบครัว หญิงโส รมณีจำนวนมากมีภาวะของ รับผิดชอบครอบครัว ซึ่งส่วนใหญ่ได้แก่ บิคมารดา พี่น้อง และจำนวนไม่น้อยต้องรับภาระส่ง เลี้ยงบุตรของสามีโดยลำพัง จากการวิจัยของ บุทา วรงค์ไชย และคณะ พบว่า "...ร้อยละ 76.40 ของหญิงที่เคยไปประกอบอาชีพค้าปลีกไว้ในต่างประเทศ 89 ราย มีภาระต้องรับ รับผิดชอบครอบครัว และร้อยละ 25 ของกลุ่มตัวอย่างมีภาระต้องรับผิดชอบส่งเสียเฉพาะบุตร" ¹ สภาพความรับผิดชอบดังกล่าวทำให้หญิงเหล่านี้ไม่สามารถถอนตัวออกจากกรอบอาชีพ การค้าปลีกได้ ทำให้ขบวนการค้าปลีกยังคงดำรงอยู่ต่อไป

ค. ความผิดปกติทางร่างกายและจิตใจ เป็นสาเหตุประการหนึ่งที่ถูกค้นพบให้ หญิงและเด็กหญิงจำนวนมากที่สมัครใจยึดอาชีพโส รมณี ทั้งนี้ จากการศึกษาของนักจิตวิทยาและ จิตแพทย์พบผลสรุปคล้ายคลึงกันว่า สภาพการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายทางสรีระจากเด็กหญิงมา สู่วัยสาว มีผลทำให้เกิดการกระตุ้นความอยากรู้จักตนเองมากขึ้นโดยเฉพาะเรื่องเพศ และส่ง ผลให้เกิดการเลียนแบบเพื่อนร่วมวัย ² ทำให้หญิงและเด็กหญิงจำนวนมากที่ตกเป็นเหยื่อของ การค้าปลีกโดยไม่ตั้งใจ นอกจากนี้ การศึกษาของนายแพทย์ประสพ รัตนากร คอการ ศึกษาสภาพจิตใจของหญิงโส รมณี พบว่า

"หญิงที่กลายเป็นโส รมณีนั้น มักมีสภาพจิตใจที่อ่อนไหวง่ายและ มีความผิดปกติทางจิตเกิดขึ้นได้เสมอ บางรายอาจมีสภาพจิตทางเพศไม่ สมบูรณ์ ไม่เหมาะสม ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะในขณะที่ยังเยาว์วัยนั้น ได้ รับความกระทบกระทั่งอันทางจิตใจอย่างรุนแรง หรือโส รมณีบางคนอาจ มีพฤติกรรมผิดปกติทางเพศบางประการ และนิยมชมที่จะทำงานเกี่ยวข้องกับ การค้าปลีกโดยสมัครใจ..." ³

¹ บุทา วรงค์ไชย และคณะ, รายงานการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยทางเศรษฐกิจและ สังคมที่มีผลต่อการไปประกอบอาชีพค้าปลีกของสตรีไทยในต่างประเทศ, คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (กรกฎาคม 2531), หน้า 45.

² สยามรัฐรายวัน, 2 มีนาคม 2531, หน้า 11.

³ ประสพ รัตนากร, "สภาพชีวิตโส รมณีในจังหวัดเชียงใหม่," เอกสารการสัมมนา เรื่อง "ปัญหาการค้าหญิงและเด็กในเชิงปฏิบัติการ", ระหว่างวันที่ 8-9 มิถุนายน 2528 ณ วิทยาลัยครูเชียงใหม่, อีศำเนา, หน้า 2.

จากข้อมูลเบื้องต้นจะเห็นได้ว่าปัจจัยทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม ค่านิยม วัฒนธรรม การศึกษาปัจจัยส่วนตัว ฯลฯ เป็นทั้งปัจจัยผลักดันและดึงดูด ทำให้การนำเค็มมาเพื่อการค้า ประเพณีเกิดขึ้นและคงอยู่ในสังคม ไม่ว่าจะ เป็นความเต็มใจหรือไม่เต็มใจของเด็กยุคค้าประเพณีก็ตาม

2.3 กระบวนการนำเค็มมาเพื่อการค้าประเพณี

กระบวนการนำเค็มมาเพื่อการค้าประเพณี อาจแบ่งเป็นสองประเภท คือ กระบวนการนำเค็มมาเพื่อการค้าประเพณีโดยสมัครใจและโดยไม่สมัครใจ ดังจะกล่าวโดยสรุปได้ดังนี้¹

1. กระบวนการนำเค็มมาเพื่อการค้าประเพณีโดยสมัครใจ

กระบวนการนี้จะเริ่มด้วยการที่บุคคลทำหน้าที่เป็นนายหน้าจัดหาเด็กหญิงเพื่อนำไปส่งยังสำนักค้าประเพณีต่าง ๆ ซึ่งพวกนี้ขอเรียกกันในหมู่นักค้าประเพณีว่า "เอ" ซึ่งหมายถึง "เอเยนท์" หรือตัวแทนสำนักค้าประเพณีนั่นเอง "เอ" หรือ "เอเยนท์" นี้ โดยปกติจะเป็นตัวหญิงโสเภณีเอง หรือเป็นเจ้าของสำนัก หรือเป็นผู้ใดก็ได้ที่ทำหน้าที่จัดหาเด็กหญิงเพื่อการค้าประเพณี หรือผู้เช่ารถในสำนักค้าประเพณี ซึ่งโดยปกติจะทำหน้าที่เช่าหรือชักจูงใจให้แขกผู้มาเที่ยวช้ห้องกับหญิงโสเภณีในสำนักของตน และบางคนที่ทำหน้าที่พิเศษอีกอย่างคือเป็น "เอ" หรือ "เอเยนท์" คอย

เป็นประเพณีนิยมประการหนึ่งที่ชาวชนบทนิยมจัดงานรื่นเริงในวันเทศกาล ซึ่งบางเทศกาลถึงกับมีการประกวดเทพีในเทศกาลนั้น ๆ เช่น เทศกาลวันสงกรานต์ เป็นต้น จึงเป็นธรรมดาอยู่เองที่ชาวชนบทจะมาชุมนุมเที่ยวเตร่ในงานเทศกาลนั้น ๆ โดยเฉพาะหนุ่ม ๆ สาว ๆ จะมาเที่ยวงานมากเป็นพิเศษ โดยที่หญิงสาวจะแต่งกายงดงามเข้าร่วมประกวดเทพีบ้าง มาเที่ยวงานบ้าง หญิงสาวตามท้องถิ่นที่ห่างไกลตัวเมืองที่เรียกกันว่า "ข้างเข็อก" ซึ่ง

¹ สุนีย์ มัลลิกะมาสย์ และคณะ, ปัญหาโสเภณี : การแสวงหามาตรการทางกฎหมายและมาตรการอื่น ๆ ที่เหมาะสมในประเทศไทย, หน้า 66-69.

ส่วนมากจะเป็นหญิงที่ช่วยงานบริษัท และวัยอ่อน (เด็กหญิง) จะพากันเข้ามาเที่ยวงานด้วย และนี่เองที่จะเป็นแหล่งชักจูงให้บรรดาเอเยนต์จัดหาหญิงเพื่อค้าประเวณีทั้งหลายเข้ามาในงานเพื่อคัดเลือกหญิงสาวเหล่านั้น ถ้าเอเยนต์เป็นโสเภณียุวก่อนก็จะถือโอกาสนี้กลับมาเยี่ยมบ้านและทำหน้าที่เป็นเอเยนต์ไปเที่ยวในเวลาเดียวกัน บรรดาเอเยนต์ทั้งหลายส่วนใหญ่แล้วจะแต่งกายด้วยเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับที่งดงาม มีรถยนต์นั่งคันใหญ่เป็นพาหนะ เพื่อแสดงถึงความร่ำรวยของตน เมื่อ "เอ" หมายตาหญิงใดไว้แล้วก็ทำตัวสนิทสนมกับหญิงนั้น และพยายามที่จะสืบประวัติตลอดจนฐานะครอบครัวหญิง ในขณะที่ทำตัวสนิทกับหญิง บรรดา "เอ" ก็จะโอ้อวดถึงทรัพย์สินเงินทองความสะกดงสบายที่จะได้จากการทำงานพร้อมทั้งยกตัวอย่างหญิงโสเภณีในหมู่บ้านนั้น ๆ เมื่อหญิงสาวเห็นคล้อยตาม "เอ" หญิงนั้นจะเป็นฝ่ายไปบอกบิดามารดา โศณีเอเยนต์เป็นผู้สนับสนุนและชี้แจงให้บิดามารดาหญิงเห็นถึงรายได้ที่จะได้มาจากการทำงาน พร้อมทั้งเสนอราคาค่าตัวหญิงที่เอเยนต์จะจ่ายให้เป็นครั้งแรก ซึ่งถือว่าเป็นการจ่ายค่าแรงล่วงหน้างวดแรก ส่วนจำนวนเงินจะเท่าไรนั้นขึ้นอยู่กับความสวยงามของหญิงสาวและความอ่อนวัย (เด็กหญิง) ราคาจะอยู่ในระหว่าง 5,000-30,000 บาท สำหรับค่าแรงงวดต่อ ๆ ไป จะจ่ายในภายหลังจากที่หญิงไปทำงานแล้วระยะหนึ่ง อาจจะเป็น 2-3 เดือน บางรายอาจจะจ่ายเงินให้กับบิดามารดาหญิงเป็นเงินก้อนใหญ่ก้อนเดียว โศณีกำหนดเวลาที่หญิงจะต้องอยู่ทำงาน ซึ่งอาจจะเป็น 6 เดือน หรือ 1 ปีก็ได้ เมื่อมีการจ่ายเงินเรียบร้อยแล้วเอเยนต์หญิงไปส่งยังสำนักค้าประเวณีต่อไป

2. กระบวนการนำเด็กมาเพื่อการค้าประเวณีโดยไม่สมัครใจ

กระบวนการนำเด็กมาเพื่อการค้าประเวณีโดยไม่สมัครใจนั้น อาจแบ่งออกเป็น 2 สาเหตุใหญ่คือ เนื่องจากถูกขายและเนื่องจากถูกหลอกลวง

ก. กระบวนการนำเด็กมาเพื่อการค้าประเวณีโดยไม่สมัครใจเนื่องจากถูกขาย

กระบวนการนี้วิธีการต่าง ๆ ตลอดจนบรรดาเอเยนต์ทั้งหลายเหมือนกับกระบวนการนำเด็กมาเพื่อการค้าประเวณีโดยสมัครใจทุกประการ จะแตกต่างกันที่ผู้ที่ถูกชักจูงคือบิดามารดา และฝ่ายบิดามารดาจะเป็นฝ่ายเกลี้ยกล่อมหรือบุตรสาวของตนเองให้ยินยอม

ค้าประเวณี และอีกตามารตามางรายจะพาบุตรสาวไปส่งยังสำนักค้าประเวณีพร้อมกับเอ เพื่อ
 ทรามแหล่งที่ทำงานของบุตร นอกจากนี้ ยังมีอีกวิธีหนึ่งคือ ในหมู่บ้านจะมีเซ็งซึ่งเป็นคนในหมู่บ้าน
 และอยู่ประจำในหมู่บ้าน เมื่ออีกตามารตาของหญิงไปประสบปัญหาความเศรษฐกิจ ต้องการจะให้
 บุตรของตนค้าประเวณีก็จะเป็นฝ่ายติดต่อกับเซ็งเอง และเซ็งพร้อมอีกตามารตาจะพาหญิงไปส่ง
 ที่สำนักค้าประเวณี

ข. กระบวนการนำเด็กมาเพื่อการค้าประเวณีโดยไม่สมัครใจ เนื่องจากถูก

หลอกลวง

กระบวนการนี้ส่วนใหญ่จะมีสาเหตุมาจากครอบครัวของเด็กหญิงประสบ
 ปัญหาความเศรษฐกิจ ต้องการมีงานทำที่มีรายได้ แต่เนื่องจากอายุและการศึกษาที่ยังน้อย อ่อนต้อ
 ประสบการณ์ โอกาสที่จะถูกหลอกลวงจึงเป็นไปได้ง่าย ซึ่งผู้ที่ชักจูงมักจะแสดงความปรารถนาดี
 เห็นอกเห็นใจ พร้อมที่จะช่วยเหลือให้พ้นจากภาวะความเดือดร้อนต่าง ๆ โดยหลอกลวงจะพาไป
 ทำงานในที่ซึ่งมีรายได้ดีกว่าการประกอบอาชีพเดิม บางรายหลอกลวงจะพาไปทำงานเป็นพนักงาน
 บริการตามภัตตาคารร้านค้า ซึ่งเป็นสถานที่ที่จะทันสมัยชีวิตไปสู่อาชีพค้าประเวณีได้ง่ายกว่า
 สถานที่อื่น ๆ กล่าวคือ ใช้กิจการร้านอาหาร เป็นเครื่องบังหน้า แต่หลังร้านจะเป็นแหล่งค้า
 ประเวณีด้วย เป็นคน และใบบางรายจะพาไปขายต่อยังสำนักค้าประเวณีโดยตรง กว่าจะรู้
 ตัวว่าถูกหลอกลวงก็สายไปเสียแล้ว ถูกแบ่งค่าประจำสำนักควบคุมบังคับ ชูเชิญให้ค้าประเวณี
 ถ้าไม่ยินยอมขมขื่น ก็จะถูกทารุณอย่างหนักทั้งการทำร้ายร่างกายและข่มขืน นอกจากปัญหา
 ความเศรษฐกิจเป็นประการแรกแล้ว ยังมีสาเหตุอื่น ๆ อีกได้แก่ เด็กหญิงมีเหตุที่ฐานะยากจน
 เป็นคนฟุ้งเฟ้อ รักสวยรักงาม ใจแตก ขมขื่นเหี้ยมเกรี้ยวสมกับเพื่อน ๆ บางรายนิยมดื่มสุรา
 สูบบุหรี่ รวมทั้งสิ่งเสพติดอื่น ๆ เช่น ฝิ่น ยา เป็นคน ในที่สุดจะถูกเพื่อนหรือผู้ใกล้ชิดที่รู้ถึง
 ลักษณะนิสัยของหญิงหลอกลวงพาไปขายควยวิธีการต่าง ๆ เช่น มอมเหล้า มอมฝิ่น ยาเสพติด
 หรือชวนไปเที่ยวในท้องถิ่นอื่น แล้วพาไปส่งยังสำนักค้าประเวณีในที่สุด

2.4 การศึกษาเฉพาะกรณี (Case Study)

การศึกษาเฉพาะกรณีนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโดยการสัมภาษณ์จากตัวของเด็กหญิงที่ถูกนำมาเพื่อการค้าประเวณี เป็นประชากรตัวอย่าง 220 ราย และสัมภาษณ์จากบุคคลที่นำเด็กหญิงมาเพื่อการค้าประเวณีประเภทเอเยนต์ เป็นประชากรตัวอย่าง 20 ราย จากสถานบริการและสถานที่อื่น ๆ ที่มีการนำเด็กหญิงมาเพื่อการค้าประเวณี¹ ซึ่งผู้วิจัยจะเสนอผลของการศึกษาเกี่ยวกับสถานที่และวิธีการนำเด็กหญิงมาเพื่อการค้าประเวณีก่อนเป็นอันดับแรก และจะเสนอผลของการศึกษาเกี่ยวกับมูลเหตุของปัญหาและกระบวนการที่เด็กหญิงถูกนำมาเพื่อการค้าประเวณีเป็นอันดับต่อไป²

1. สถานที่และวิธีการนำเด็กหญิงมาเพื่อการค้าประเวณี

1) โรงแรม

โรงแรมจัดเป็นสถานที่ซึ่งมีการนำเด็กหญิงมาเพื่อการค้าประเวณีสูงมาก ทั้งในจำนวนโรงแรมและจำนวนเด็ก โดยเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานครมีโรงแรมชั้นสองและชั้นสามจำนวนมากที่จัดบริการเพื่อการค้าประเวณีโดยตรงยิ่งกว่าจัดบริการเพื่อผู้พักอาศัยค้างคืนตามปกติ³ โรงแรมเหล่านี้จะเป็นที่รักในหมู่นายชายผู้เที่ยว เพราะส่วนมากจะใช้ชื่อโรงแรมเป็นตัวเลข 2 ตัว หรือ 3 ตัว เมื่อนายชายผู้เที่ยวเข้าไปในบริการจะมีคนเชียร์แขก หรือเรียกในหมู่นักเที่ยวว่า "โก" จัดนำหญิงและเด็กหญิงมาเป็นจำนวน 5-20 คน เพื่อให้ชายผู้เที่ยวเลือกวิธีในหมู่นางและเด็กหญิงที่ค้าประเวณีนิยมเรียกกันว่า "เก็นห้อง" โดยทั่วไปจะแบ่งหญิงและเด็กหญิงเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทอย่างเดียว หมายถึงชายผู้เที่ยวสามารถร่วมเพศกับเด็กหญิงได้ตามปกติ ประเภทสองอย่าง หมายถึงนอกจากชายผู้เที่ยวสามารถร่วมเพศ

¹ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์จากตัวของเด็กหญิงและเอเยนต์ ระหว่างเคียมมิถุนายน 2532 - มกราคม 2533 ในเขตกรุงเทพมหานคร, เชียงใหม่, สงขลา, นครราชสีมา และชลบุรี (ซึ่งไม่อาจเปิดเผยชื่อบุคคลและสถานที่ได้)

² โปรดดูรายละเอียดของคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์จากภาคผนวก

³ ในต่างจังหวัดกันนอกจากโรงแรมแล้ว รวมถึงสถานค้าประเวณีที่จัดเพื่อการค้าประเวณีโดยเฉพาะ ซึ่งเรียกว่าห้อง

กับหญิงใดก็ตามปกติแล้ว เด็กหญิงยังจะให้บริการพิเศษโดยไขปากทำให้ชายผู้เที่ยวจนสำเร็จ
 ความใคร่ (oral sex) อีกด้วย ซึ่งมักเรียกกันว่า "โมค" หรือ "สโมค" อัตราค่า
 บริการนั้นแต่ละโรงแรมจะกำหนดไว้เป็น 2 อัตรา คือ "ชั่วคราว" หมายถึงชายผู้เที่ยว
 สามารถรวมเพศกับเด็กหญิงจนสำเร็จความใคร่ได้หนึ่งครั้ง (ประมาณ 2 ชั่วโมง) และ
 "ค้างคืน" หมายถึงชายผู้เที่ยวสามารถค้างคืนกับเด็กหญิงได้โดยจะรวมเพศกี่ครั้งก็ได้ อัตรา
 ค่าบริการในการค้าประเวณีดังกล่าวโดยทั่วไปคือ "ชั่วคราว" ราคา 180-300 บาท "ค้างคืน"
 ช่วงตั้งแต่เที่ยงคืนไป ราคา 300-800 บาท และ "ค้างคืน" ช่วงก่อนเที่ยงคืนเป็นต้นไปราคา
 500-1,000 บาท เด็กหญิงที่ถูกนำมาค้าประเวณีในโรงแรมเกือบทั้งหมดอยู่ในความดูแลของ
 "เอเยนต์" หรือ "เอ" และส่วนมากจะถูกจัดให้พักอาศัยอยู่ในโรงแรมนั้น ๆ โดยรวมกันอยู่
 หองละ 5-10 คน ส่วนมากเอเยนต์ไม่ใช่เจ้าของโรงแรม และแต่ละโรงแรมจะมีเอเยนต์
 จัดเด็กส่งมาหลายเอเยนต์ด้วยกัน บางเอเยนต์จัดส่งเด็กไปไว้โรงแรมต่าง ๆ 3-5 โรงแรม
 และมีการสลับเปลี่ยนหมุนเวียนเด็กในบางครั้งเพื่อทำให้ชายผู้เที่ยวที่เที่ยวประจำ (ขาประจำ)
 สำคัญนึกว่าเป็นเด็กใหม่ รายได้ที่จัดแบ่งโดยทั่วไปจากราคาที่เรียกเก็บจะแบ่งให้เจ้าของโรงแรม
 60-70% ส่วนที่เหลือเอเยนต์และเด็กหญิงจะนำไปแบ่งคนละครึ่ง เช่น ราคา 180 บาท ทาง
 โรงแรมจะได้ 120 บาท เอเยนต์ได้ 30 บาท และเด็กหญิงได้ 30 บาท เป็นต้น อย่างไรก็ตาม
 การจัดแบ่งให้ตัวเด็กหญิงนั้นเมื่อเอเยนต์แบ่งกับทางโรงแรมแล้ว (โดยจะแบ่งกันเป็น
 รายเดือนหรือรายวัน 15 วัน) เอเยนต์จึงจะจัดแบ่งให้แก่เด็กหญิงตามสัดส่วนดังกล่าวอีกที่
 แยกการจัดแบ่งดังกล่าวเอเยนต์มักจะบอกกับเด็กหญิงว่าจกลบบัญชีไว้ให้ แล้วจะกลับบ้านเมื่อใด
 ก็ให้เบิกไปเป็นก้อน หรือกรณีพ่อแม่ของเด็กหญิงได้รับเงินก้อนหนึ่งไปแล้ว ก็จะหักทอนหนักกันไป
 เหมือนกับเป็นการทำงานชดใช้หนักกันไปวัน ๆ

2) สถานอาบอบนวด

สถานอาบอบนวดเป็นสถานที่ที่มีการนำเด็กหญิงมาเพื่อการค้าประเวณีเป็น
 จำนวนมากเช่นกัน เพราะโดยความเป็นจริงแล้วสถานอาบอบนวดจะแฝงด้วยการค้าประเวณี
 เสมอ ไม่ว่าจะเป็นในเขตกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดอื่น ๆ หญิงและเด็กหญิงจะถูกจัดให้
 รวมกันอยู่ในทุกระจำมีเลขหรือเบอร์ติดที่หน้าอก โดยมักจะแบ่งเด็กหญิงผู้ค้าประเวณีออกเป็น
 4 ประเภท คือ

- 1) ประเภททั่วไปหรือธรรมดา ประเภทนี้ชายผู้เที่ยวจะต้องเสียเงินให้แก่สถานอาบอบนวดเป็นค่าชั่วโมงในราคา 80-300 บาทต่อหนึ่งชั่วโมง โดยชายผู้เที่ยวจะตกลงราคากับเด็กหญิงผู้ค้าประเวณีกันทางหากในราคา 300-1,000 บาท
- 2) ประเภทโคราหรืออีม็อคส ประเภทนี้ชายผู้เที่ยวจะต้องเสียเงินเหมารวมกันไปทั้งค่าชั่วโมง และค่าธรรมเนียม ในราคา 500-1,200 บาท โดยนอกจากเด็กหญิงผู้ค้าประเวณีจะให้บริการอาบน้ำและให้ชายผู้เที่ยวร่วมเพศแล้ว ยังต้องบริการนวดให้ชายผู้เที่ยว โดยใช้ลำตัวและหน้าอกกับครีมหรือฟองสบู่รวมกับการทำ oral sex อีกด้วย ภายในเวลา 1½ ชั่วโมง
- 3) ประเภทคาราหรือเรียกทวดส เปเซี่ยล ประเภทนี้จะจัดเด็กหญิงผู้ค้าประเวณีให้หนึ่งอยู่นอกคุกกระจกโดยชายผู้เที่ยวจะต้องเสียเงินเหมารวมกันไป ทั้งค่าชั่วโมง ค่ารวมประเวณี และค่าทำ oral sex ในราคา 600-1,500 บาทต่อเวลา 2 ชั่วโมง
- 4) ประเภทนวดแผนโบราณ ประเภทนี้ส่วนมากผู้ค้าประเวณีจะเป็นหญิงที่มีอายุมากขึ้นราว 25-35 ปี เน้นการนวดแผนโบราณ แต่ก็มีบริการตกลงค้าประเวณีกันไต่ควย โดยชายผู้เที่ยวจะเสียเงินเฉพาะค่าชั่วโมงในราคา 80-200 บาทต่อหนึ่งชั่วโมง และเสียเงินค่ารวมเพศกับหญิงทางหากในราคา 300-600 บาท เด็กหญิงที่ถูกนำมาค้าประเวณีในสถานอาบอบนวด ส่วนมากจะมีเอเยนต์คู่แค้นแบกการชักนำมาจากชนบท จัดที่หักให้หักรวมกันตามแฟลตหรืออพาทเมนท์ หรือบ้านเช่า และจัดอาหารให้ รวมถึงการจัดรับส่งระหว่างสถานอาบอบนวดกับที่หักควย การแบ่งรายได้ระหว่างสถานอาบอบนวดกับเอเยนต์นั้น ทางสถานอาบอบนวดจะได้ค่าชั่วโมงตามอัตราที่ได้รับจากแขก ส่วนเอเยนต์จะได้รับเงินส่วนที่เกินแล้วหักทำบัญชีแบ่งให้เด็กหญิงผู้ค้าประเวณี 20-40% เช่น ชายผู้เที่ยวจ่ายเงินเหมารวมประเภทคาราหรือนอกตู้ในราคา 900 บาท ทางสถานอาบอบนวดจะได้เงิน 300 บาท ที่เหลืออีก 600 บาท จ่ายให้เอเยนต์ แล้วเอเยนต์จ่ายให้เด็กหญิงเพียง 150-250 บาท โดยใช้วิธีลงบัญชีกันไว้รวมจ่ายเป็นก้อนหรือหักหนี้ คึงเช่นหักลามาแล้ว อย่างไรก็ตามเด็กหญิงผู้ค้าประเวณีในสถานอาบอบนวดนี้ ยังมีส่วนหนึ่งที่ไม่ขึ้นกับเอเยนต์ เรียกว่าพวกอิสระควย ซึ่งจะได้รับส่วนแบ่งมาก เพราะไม่ต้องแบ่งให้เอเยนต์ แต่ก็ต้องจ่ายเงินบางส่วนให้คนเชียร์แขกควย เพราะคนเชียร์แขกมัก จะเชียร์เด็กหญิงของเอเยนต์ใหม่มากกว่าพวกเด็กหญิงอิสระ นอกเสียจากจะมีการจ่ายเงินให้เป็นที่พิเศษคึงกล่าว

3) ค็อกเทลเลาจ์และคาเฟ่

ร้านอาหารจำนวนมากที่มีการจำหน่ายสุราและจิกคิงและเค็กคิงให้ค้ำประเวณี
 ค่าย จะเปิดบริการในรูปค็อกเทลเลาจ์หรือคาเฟ่ โดยเป็นที่รู้จักในกลุ่มชายผู้เที่ยวว่าสถานທີ່ทั้ง
 2 ประเภทนี้ มีการจักนำเค็กคิงมาค้ำประเวณีค้าย โดยค้ายบริการประเภทคาเฟ่จะถูกกว่า
 ค็อกเทลเลาจ์ ทั้งด้านอาหาร สุรา และราคาในการค้ำประเวณี ลักษณะของการนำเค็กคิงมา
 ก็จะเป็นเค็กของเอเยนต์เป็นส่วนมากเช่นกัน โดยจะจักให้เค็กคิงนั่งรวมโต๊ะกับชายผู้มาเที่ยว
 แล้วชายผู้เที่ยวจ่ายค่าเครื่องดื่มให้เค็กคิงเรียกกันว่า "นั่งครึ่งค" ผลักเปลี่ยนกันจนชายผู้
 เที่ยวพอใจเค็กคนใดเป็นพิเศษ จึงตกลงกันไปรวมเพศกันภายนอกตามโรงแรมมานูรคโดยของ
 จ่ายเงินในส่วนนี้กันต่างหาก เรียกว่า "ออฟ" การจ่ายค่านั่งครึ่งคยังมีลักษณะเหมือนจ่าย
 ในรูปของการสั่งสุราเป็นชวคแทนการสั่งเป็นแก้ว ซึ่งเรียกว่า "เบ็คชวค" ราคาสำหรับคาเฟ่ที่นั่ง
 นั่งแก้วหรือหนึ่งครึ่งค ราคา 60-150 บาท ราคาค้ำตัวของเค็กเพื่อค้ำประเวณี 300-800
 บาท ส่วนค็อกเทลเลาจ์ ราคาหนึ่งครึ่งค 100-300 บาท ราคาค้ำตัวเค็ก 500-3,000 บาท
 เป็นที่นาสังเกตว่าค็อกเทลเลาจ์บางแห่งจัดสถานที่หรูหรามาก การก่อสร้างออกแบบตกแต่งมี
 มูลค่านับ 10 ล้านบาท มีการแสดงดนตรีและโชว์พิเศษต่าง ๆ ในระดับชั้นนำ บางแห่งมีการ
 จักห้องส่วนตัวเรียกห้อง วี.ไอ.พี. ซึ่งแขกผู้เที่ยวสามารถรวมเพศกับเค็กคิงในห้องพิเศษใค้
 ค่าย โดยไม่ต้องนำออกไปภายนอกตามโรงแรมมานูรคตั้งกลางข้างถนน ในส่วนผลคชแทนที่
 จักแบ่งกันนั้น ทางร้านคาเฟ่และค็อกเทลเลาจ์นอกจากจะโคคาคึ่งหรือคาเบ็คชวคหรือค้ำห้อง
 วี.ไอ.พี. หรือค้ำสมัคร เป็นสมาชิก (มักเรียกว่า "เมมเบอร์" สำหรับบางแห่งแล้ว ทางร้าน
 ยังได้รับส่วนแบ่งจากค้ำตัวของเค็กคิงในการค้ำประเวณีค้าย โดยแบ่งกับเอเยนต์ดังนี้
 เจ้าของสถานที่ได้ 20-35% ที่เหลือเอเยนต์ได้รับไป แล้วเอเยนต์จึงไปทำบัญชีแบ่งให้เค็กคิง
 ผู้ค้ำประเวณีเพียง 1 ใน 3 หรือ 1 ใน 4 โดยวิธีรวมจ่ายเป็นก้อน เมื่อกลับบ้านหรือที่ที่
 เชนกัน

4) โรงน้ำชา

โรงน้ำชา เป็นสถานที่นำเค็กคิงมาเพื่อการค้าประเวณีเช่นกัน โคมีรูปแบบ
 ของการจักค้ำประเวณีคล้าย ๆ กับโรงแรม ต่างกันแต่ไม่มีการให้ชายผู้เที่ยวพักค้างคืน คั้งนั้น

การค้าประเวณีจึงเป็นลักษณะชั่วคราวเท่านั้น แต่ก็ยังคงมีแบ่งประเภทเป็นระดับ ๆ ตามความ
 สวยและอายุของเด็กหญิง โดยมักแบ่งเป็น 2 ราคา นิ่งในทุกระจกแยกกัน เด็กหญิงส่วนมาก
 เกิดขึ้นทั้งหมดอยู่ในความดูแลของเอเยนต์ ซึ่งหลายแห่งเจ้าของโรงน้ำชาเป็นเอเยนต์เองด้วย
 การควบคุมเด็กหญิงตามโรงน้ำชามักจะเข้มงวดกว่าสถานอื่น ๆ อัตราที่ขายผู้เที่ยวคองจ่าย
 มักจะถูกกว่าประเภทตามโรงแรม คือ ราคา 80-250 บาท ขณะที่เด็กหญิงจะได้รับส่วนแบ่ง
 คำนวณคือ เพียง 10-20% เท่านั้น เช่น ราคา 80 บาท เจ้าของโรงน้ำชาจะได้รับ 30 บาท
 เอเยนต์ 40 บาท เด็กหญิงค้าประเวณี 10 บาท โดยวิธีรวมจ่ายเป็นก้อน เมื่อกลับมาหรือ
 หักกันเช่นกัน และมักปรากฏว่าเด็กหญิงจะได้รับเงินไม่เต็มเสมอด้วยการจกลงบัญชีไม่ถูกต้อง
 น้อยกว่าเป็นจริง เพราะเจ้าของโรงน้ำชาเป็นเอเยนต์เสียเอง

5) ร้านตัดผมและนวดแผนโบราณ

เป็นสถานที่อีกประเภทหนึ่งที่มีการนำเด็กหญิงมาค้าประเวณีแบบแฝงด้วย และมี
 จำนวนสถานที่ไม่มากนัก และผู้ค้าประเวณีจะเป็นหญิงมีอายุระหว่าง 20-30 ปี โดยเป็นช่าง
 ตัดผม ช่างทำเล็บ และหมอนวดแผนโบราณ แต่ก็มีบางแห่งที่นำเอาเด็กหญิงอายุไม่เกิน 18 ปี
 มาค้าประเวณีด้วย โดยเป็นเด็กสระผมในร้านตัดผม หรือเป็นหมอนวดแผนโบราณที่ขายผู้เที่ยว
 สามารถเรียกขึ้นห้องพิเศษหรือ "ออฟ" ออกไปภายนอก เพื่อร่วมเพศได้ ราคาที่ขายผู้เที่ยว
 คองจ่ายสำหรับการร่วมเพศนอกเหนือจากค่าตัดผมหรือค่าชั่วโมงนวด คือ 300-1,000 บาท
 หญิงหรือเด็กหญิงส่วนมากเป็นพวก "อิสระ" ไม่มีเอเยนต์ ดังนั้น การแบ่งส่วนราคากับร้าน
 ตัดผมหรือร้านนวดแผนโบราณจึงมักแบ่งกันคนละครึ่ง

6) การบริการทางเพศตามบ้าน แฟลต หรืออพาทเมนต์ หรือคิกค้อโดยทาง

โทรศัพท์ หรือโดยประกาศทางหน้าหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารในลักษณะบริการเพื่อมิใช่
เพื่อนคุย หรือเพื่อนเที่ยว

เป็นการนำเด็กหญิงมาเพื่อการค้าประเวณีในสถานที่ซึ่งเอเยนต์จะจัดบ้าน
 แฟลต หรืออพาทเมนต์ ให้เด็กหญิงพักอาศัยอยู่รวมกัน แล้วนำเด็กไปส่งให้ขายผู้เที่ยวตาม
 สถานที่ต่าง ๆ เช่น โรงแรมมานูรีต ร้านอาหารหรือบ้านพัก โดยขายผู้เที่ยวจะใช้โทรศัพท์
 คิกค้อเรียกตัวเด็กหญิง หรือบางครั้งขายผู้เที่ยวที่เป็นแขกประจำก็อาจมาเลือกและรับตัว

เด็กหญิงถึงบ้านที่เด็กหญิงพักก็ได้ การนำเด็กหญิงไปเพื่อร่วมเพศอาจเป็นโรงแรม บ้านพัก เกสต์เฮาส์ หรือรีสอร์ททางจังหวัด โดยแบ่งเป็นชั่วคราว 2-3 ชั่วโมง หรือค้างคืน หรือ เหม่าจ่ายเป็นรายวันตามแต่ตกลง วิธีนี้เอเจนต์จะเผยแพร่หมายเลขโทรศัพท์ โดยพิมพ์เป็น นามบัตรแจกจ่าย ติดตอสายตามสถานที่ราชการ หรือกลุ่มพ่อค้าที่เน้นการจัดหาเด็กใหญ่ใหญ่ รวมทั้งการลงโฆษณาแอมแปงทางหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารในลักษณะเพื่อนำเที่ยว เพื่อสนใจ หรือคู่ใจด้วย ราคาที่ขายผู้ใหญ่หรือสายนำส่งผู้ใหญ่มีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความงาม และรูปร่างของเด็กหญิงตั้งแต่ 400 บาท ถึง 4,000 บาท โดยเด็กหญิงจะได้รับส่วนแบ่ง ประมาณ 15-30% ก็จกรนำเด็กหญิงมาเพื่อการค้าประเวณีประเภทนี้ บางครั้งมีกลุ่มนายหน้า เข้ามารวมด้วย ทำให้ส่วนแบ่งที่ตกถึงตัวเด็กหญิงน้อยลงไป

2. มูลเหตุของปัญหาและกระบวนการที่เด็กหญิงถูกนำมาเพื่อการค้าประเวณี

ผลการศึกษา ปรากฏข้อสรุปที่สำคัญค่านมูลเหตุของปัญหาและกระบวนการที่ เด็กหญิงถูกนำมาเพื่อการค้าประเวณีดังนี้

1) สภาพทั่วไป จากการสัมภาษณ์พบว่าเด็กหญิงที่เป็นประชากรตัวอย่าง 220 คนนั้น ที่ถูกนำมาเพื่อการค้าประเวณีร้อยละ 90 เป็นไปโดยสมัครใจ ร้อยละ 20 มี ภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดพะเยา ร้อยละ 10 มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ นอกนั้นมี ภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน พิจิตร โลก ลำปาง อุบลราชธานี และจังหวัดอื่น ๆ ในภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่ามีเด็กหญิงจำนวนหนึ่ง (ร้อยละ 4) เป็น ชาวเขาซึ่งอาศัยอยู่ในเขตจังหวัดภาคเหนือและในประเทพม่า ลาว ทิศชายแดนประเทศไทย อายุของเด็กหญิงร้อยละ 36 อยู่ระหว่าง 14-16 ปี นอกจากนั้นมีอายุเกินกว่า 16 ปีขึ้นไป¹ ร้อยละ 70 ระดับการศึกษาอยู่ระหว่างไม่เคยเข้าเรียนถึงเรียน ป.4 ร้อยละ 80 บิคา มารคามีอาชีพเกษตรกรรม นอกจากนั้นมีอาชีพรับจ้างและค้าขาย ร้อยละ 70 ปีหนึ่ง ๆ

¹ อายุของเด็กหญิงนี้ หมายถึง อายุในขณะถูกนำมาเพื่อการค้าประเวณีครั้งแรก

มีรายได้ในครอบครัวประมาณไม่เกิน 10,000 บาท¹ ก่อนถูกนำมา
เพื่อการค้าประเวณีตัวเด็กหญิงเอง ร้อยละ 60 ชวบิคมารคาประกมอาชัพ

2) สภาพทางสังคม ความสัมพันธ์ในครอบครัวของเด็กหญิงที่ถูกนำมาเพื่อ
การค้าประเวณี ร้อยละ 75 สมาชิกในครอบครัวมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ร้อยละ 75 ยังไม่
เคยเสียตัวหรือผ่านการรวมประเวณีก่อนถูกนำมาเพื่อการค้าประเวณี อย่างไรก็ตามมีอยู่จำนวน
หนึ่งเคสมีสามีมากจนแต่ไกลแยกกันกับสามีแล้วก่อนถูกนำมาเพื่อการค้าประเวณี

3) สาเหตุที่ถูกนำมาเพื่อการค้าประเวณี เมื่อสัมภาษณ์ถึงสาเหตุที่เด็กหญิง
ออกจากบ้านมาค้าประเวณีประเภทสมัครใจพบวาร้อยละ 90 มาจากปัญหาทางเศรษฐกิจ
รายได้ครอบครัวไม่เพียงพอกับรายจ่ายบิคมารคาที่มีหนี้สิน ตนเองยินยอมมาค้าประเวณีเพื่อนำ
รายได้ไปปลดเปลื้องหนี้สินให้บิคมารคา ส่วนการถูกชักนำนั้นปรากฏว่า ร้อยละ 50 ถูกชักชวน
โดยเพื่อนหรือเด็กหญิงหรือหญิงในหมู่บ้านที่มาค้าประเวณีก่อนตน ร้อยละ 35 ถูกชักชวนโดย
เอเยนต์ เป็นที่นาสังเกตว่าเมื่อสอบถามรายละเอียดจะพบว่ากรณีถูกชักชวนโดยเพื่อนนั้นเกือบ
ทุกรายที่ถูกนำมาอยู่ในความดูแลของเอเยนต์เช่นกัน ร้อยละ 15 ไม่ใคถูกชักชวนแต่สขมตาม
และคิคคอ (สมัคร) มาเพื่อการค้าประเวณีและยังปรากฏว่า ร้อยละ 70 บิคมารคาทราบตัว
เด็กหญิงจะถูกนำมาเพื่อการค้าประเวณี

4) อื่น ๆ จากการสัมภาษณ์พบว่ามิใช่ข้อเท็จจริงบางประการที่นาสนใจคือ
ตัวเด็กหญิงเองร้อยละ 85 ไม่ได้อยากจนเสยวการคาประเวณีเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย
(แถมารภายหลัง) และก็มีเพียง 5 ราย (จากจำนวน 220 ราย) เท่านั้น ที่เคยถูกจับดำเนิน
คดีนับแต่ถูกนำมาค้าประเวณี ร้อยละ 75 ตัวเด็กหญิงเองหรือบิคมารคาใคเบิกเงินหรือ
เอเยนต์จ่ายเงินเป็นก้อนให้ไปก่อน การค้าประเวณีจึงเสมือนการทำงานใช้หนี้ ร้อยละ 70 ยัง
ไม่ต้องการเลิกอาชีพค้าประเวณีนี้ เพราะเห็นว่ารายได้สามารถช่วยทางบ้านใค อย่างไรก็ตามมีอยู่
ร้อยละ 20 ราย (จากจำนวน 220 ราย) ทขมว่าเคยคิคจะเลิกการค้าประเวณี แต่พอ

¹ เด็กหญิงค้าประเวณีร้อยละ 45 ไม่ทราบว่าหนี้หนึ่ง ๆ มีรายได้ในครอบครัว
ประมาณเท่าใค

ทำงานใช้หนี้ยังไม่ทันหมด บิคมารคำก็มาเบิกเงินก้อนใหม่ไปจากเอเยนท็อก หรือบางทีเอเยนท็อกก็ไปเสนอให้เงินก้อนใหม่แกบิคมารคำ ทำให้หนี้ไม่จบสิ้นกันเสียที ร้อยละ 70 พอใจกับสภาพความเป็นอยู่ขณะมาค้าประเวณี

จากการศึกษาเฉพาะกรณีดังกล่าวมานี้ จะเห็นได้ว่ามูลเหตุของปัญหา กระบวนการนำเด็กหญิงมาจากบ้าน และสถานที่ในการค้าประเวณี ตลอดจนวิธีการจกเด็กหญิงให้ค้าประเวณี โดยเฉพาะเงื่อนโซ่และวิธีการที่เด็กหญิงและบิคมารคำได้รับเงินตอบแทนจากการค้าประเวณี มีความสอดคล้อง เชื่อมโยงกันจนมีลักษณะเป็นวัฏจักร และขบวนการยากแก่การแก้ไขเป็นอย่างยิ่ง

จากการสำรวจของส่วนราชการในปี พ.ศ. 2533 มีโสเภณีทั่วประเทศ เท่าที่สำรวจได้ทั้งสิ้น 86,494 คน ปรกฏจากตารางที่ 3 แต่ในจำนวนนี้ น่าจะมีส่วนตลาดเคลื่อนย้ายประมาณ 20 % โดยสรุปแล้วโสเภณีทั่วประเทศในเดือนมกราคม 2533 น่าจะมีอยู่ทั่วประเทศประมาณ 100,000 คน¹

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ มติชนรายวัน, วันที่ 8 เมษายน 2534, หน้า 12.

ตารางที่ 3 จำนวนแห่งของสถานบริการและบุคลากรประจำพื้นที่ทั่วประเทศ

ลำดับที่	ประเภทสถาน บริการ	จำนวนแห่ง และบุคลากรประจำ					
		ทั่วประเทศ		กรุงเทพฯ		ทางจังหวัด	
		แห่ง	คน	แห่ง	คน	แห่ง	คน
1	สำนัก	2,323	23,744	9	90	2,314	23,750
2	โรงแรม บังกะโล	458	7,809	103	4,749	355	3,060
3	ไนท์คลับ	81	2,181	24	738	57	1,443
4	บาร์ เบียร์	540	7,780	115	1,482	425	6,298
5	บาร์ว่าง	5	93	2	40	3	53
6	บาร์อะโกโก้	57	1,284	30	691	8	65
7	คิสโก้เชก	29	546	6	125	42	949
8	ร้านอาหาร	1,791	15,929	168	2,379	1,623	13,550
9	คอฟฟี่ช็อป	52	764	31	581	21	183
10	คาเฟ่	229	3,956	147	2,992	82	964
11	ค็อกเทลเลานจ์	97	1,394	33	604	64	790
12	คลับ	26	226	8	74	18	151
13	โรงน้ำชา	28	1,683	26	1,621	2	62
14	ฮาบ ฌ นวค	160	13,646	84	10,273	76	3,374
15	นวกแฌโบราณ	112	3,246	20	928	92	2,318
16	ร้านเสริมสวย	19	212	6	120	13	92
17	ร้านตัดผมชาย	62	703	45	556	17	147
18	นางโทรมัท(หตัท)	38	727	26	624	12	103
19	อื่น ๆ (เรอฌน)	53	572	-	-	53	572
	รวม	6,160	86,494	883	28,666	5,277	57,828

ที่มา : กองกานโรค กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2533 (สำรวจเมือ 1-12 มกราคม 2533)

ส่วนการสำรวจอย่างไม่เป็นทางการนั้น ปรากฏว่าสมาคมพิทักษ์เด็กสากลและต่อต้านความเป็นทาส ซึ่งเป็นสมาคมระหว่างประเทศ ได้สำรวจและรายงานต่อสหประชาชาติในปี พ.ศ. 2528 ว่า ประเทศไทยมีโสเภณีทั้งประเทศประมาณ 1,000,000 คน¹ (สูงกว่าตัวเลขที่เป็นทางการถึง 100%) มุลนิธิยูเอ็นยูได้เปิดแผนการสำรวจอย่างไม่เป็นทางการว่าในปี พ.ศ. 2500 ไทยมีโสเภณีประมาณ 20,000 คน ปี พ.ศ. 2527 เพิ่มขึ้นเป็น 700,000 คน และปี พ.ศ. 2531 มีจำนวนไม่น้อยกว่า 1,000,000 คน²

เมื่อพิจารณาค่าสถิติผู้กระทำความผิดที่ถูกจับกุมในคดีค้าประเวณีที่ราชอาณาจักรในรอบ 10 ปี (พ.ศ. 2524-2533) ปรากฏว่าโสเภณีที่ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมมีจำนวนอยู่ระหว่าง 9,500-17,500 คนต่อปี ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนโสเภณีที่มีอยู่แล้ว สถิติการจับกุมผู้กระทำความผิดจะมีเพียง 10-18 % เมื่อคิดจำนวนโสเภณีทั้งประเทศตามข้อมูลที่เป็นทางการ (ประมาณ 1 ล้านคน) และการจับกุมผู้กระทำความผิดจะมีเพียง 1-1.8 % เมื่อคิดจำนวนโสเภณีทั้งประเทศตามข้อมูลที่ไม่เป็นทางการ (ประมาณ 1 ล้านคน) เท่านั้น ดังปรากฏจากตารางที่ 4 สถิติผู้กระทำความผิดที่ถูกจับกุมในรอบ 10 ปี

¹ สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์, ปีที่ 36 ฉบับที่ 31, (14-20 มกราคม 2533), หน้า 58.

² ไทยรัฐ, ฉบับวันที่ 28 ตุลาคม 2531, หน้า 10.

ตารางที่ 4 สถิติผู้กระทำผิดที่ถูกจับกุมในคดีค้าประเวณี ข่มขืนกระทำชำเรา และข่มขืนแล้วฆ่า
ที่วาระศาลฎีกาในรชช. 10 ปี (พ.ศ. 2524 - 2533)

ปี พ.ศ.	ค้าประเวณี	ข่มขืนกระทำชำเรา	ข่มขืนแล้วฆ่า
2524	17,248	2,549	28
2525	18,770	2,546	46
2526	15,020	2,554	26
2527	12,276	2,663	31
2528	10,530	2,609	22
2529	9,607	2,661	27
2530	9,876	2,549	27
2531	11,653	2,724	22
2532	10,307	2,621	32
2533	9,482	2,506	22

ที่มา : กองวิจัยและวางแผนกรมตำรวจ

ในฐานะที่ผู้วิจัยเคยเป็นพนักงานสอบสวนประจำสถานีตำรวจในเขตกองบังคับการตำรวจนครบาลและเป็นสารวัตรประจำกองคดีกรมตำรวจ ผู้วิจัยมีความเห็นเป็นส่วนบุคคลไม่เกี่ยวกับราชการของกรมตำรวจว่า การที่เพิ่มการจับกุมหญิงค้าประเวณีเป็นจำนวนน้อยมากคือ ร้อยละ 10 ถึง 18 เมื่อคิดเทียบกับโสเภณี 1 แสนคน (ขมขืนจำนวนโสเภณีที่เป็นทางการ) หรือร้อยละ 1 ถึง 2 เมื่อคิดเทียบกับโสเภณี 1 ล้านคน (ขมขืนจำนวนโสเภณีที่ไม่เป็นทางการ) นั้น เกิดจากเหตุสำคัญ 3 ประการ คือ

ประการที่ 1 เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่อาทุมการกระทำผิดประเภทนี้ได้ในขณะกระทำผิด เพราะการคำประเวณีจะกระทำกันในที่เฉพาะหากเข้าจับกุมโดยมิได้วางแผนล่อจับ เช่น ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปลอมตัวเป็นชายผู้เที่ยว แล้วทำตัวก๊อกลงในขมกัร เงินที่หญิงโสเภณีหรือเจ้าสำนักรับไป เช่นนี้แล้วการจับกุมก็จะขาดพยานหลักฐานที่จะพิสูจน์ความผิด เท่าที่จับกุมแล้วดำเนินคดีจนถึงที่สุดโทษมักจะเป็นเพราะผู้ต้องหาให้การรับสารภาพมาแต่ชั้นจับกุม

ประการที่ 2 เนื่องจากเป็นลักษณะความผิดที่สังคมให้ความรู้สึกว่าเป็นความผิดอันร้ายแรง และไม่ใช่ว่าความผิดที่เอกชนคนหนึ่งคนใดเป็นผู้เสียหาย ดังนั้น การร้องทุกข์กล่าวโทษจึงแทบจะไม่ปรากฏ และเจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจทาง ๆ มีจำนวนจำกัดไม่พอเพียงกับการป้องกันและตรวจจับคดีอุกฉกรรจ์ จึงจำเป็นต้องใช้กำลังของเจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนใหญ่ เพื่อการป้องกันและปราบปรามความผิดต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ซึ่งสังคมโดยเฉพาะประชาชนให้ความสำคัญและคาดหวังจะให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติงานด้านนี้ อย่างเข้มงวดมากกว่า แม้แต่ตัวเจ้าหน้าที่ตำรวจเองก็รู้สึกว่าเป็นไม่ใช่อาญการที่ร้ายแรง

ประการที่ 3 เจ้าหน้าที่ตำรวจบางคนเกี่ยวข้องกับสถานคำประเวณี เช่น ใ้รับประโยชน์ตอบแทนเป็นพิเศษจากเจ้าสำนัก หรือญาติมิตร เป็นเจ้าของสำนักจึงละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ในการกวักขันจับกุมอย่างเคร่งครัด การจับกุมบางครั้งเป็นเพียงเพื่อผลประโยชน์ที่ผู้บังคับบัญชาชั้นสูงสั่งการมา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย